

NÉPÚJSÁG

2024. december 31., kedd
LXXVI. évfolyam
301. (21866.) sz.
Ára: 4 lej
(előfizetőknek 2,26 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

BÚÉK 2025!

Fotó: Vajda György

Újévi köszöntő

Színe és fonákja

A második évezred első 24 évét hagyjuk magunk mögött ezen a különleges szilveszteréjszakán. A vidámságot, az ünnepet azonban – kinek finom, kinek erőteljesebb szálaival – átszövi a melankólia. Várjuk az újat, de kicsit félünk a ránk leselkedő ismeretlentől. Ilyenkor szokás visszatekinteni arra,

hogya a múltó évben mit éltünk át, és találgatni, hogy mi vár ránk a következőben. És közben babonás szokásainkhoz ragaszkodva nagyobb fagyöngyöt aggatunk lakásunk bejárata fölé, az év első napjára pedig elkészült a korhelyleves, a sertéssült, a lencsefőzelék vagy a halhús, néphagyományaink szerint a bőség jelképei.

Kezdhajjuk hát a számbavétellel. A természet nem volt hozzánk kegyes 2024-ben sem, természeti katasztrófákkal és a kellemetlen éghajlati változások hatásával – forró napok, vízhiány, hosszú ideig tartó szárazság – kellett szembesül-

nünk, ami várhatóan továbbra is fenyeget. Az Európai Unió migrációs politikája a nyugat-európai és a balkáni országok társadalmára is egyre kedvezőtlenebb hatással bír. Miközben beszivárog országunkba is, egyetemet végző fiataljaink egy része továbbra is külföldön látja az érvényesülés lehetőségét.

A koronavírus-járványt átvészeltük ugyan, de mindennapi

Bodolai Gyöngyi

(Folytatás a 3. oldalon)

SC OPTICA - OPTOFARM SRL

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet Kíván!

DECEMBER

31

KEDD

Ma SZILVESZTER,
holnap FRUZZINA napja

Az év 366. napja

IDŐJÁRÁS

Némi napsütés

Hőmérséklet:
max.: ... 2 °C
min.: ... -4 °C

naptár

Isten éltesse!

FRUZZINA: a görög eredetű Eufrozina név magyarosított formája.

VALUTAÁRFOLYAM

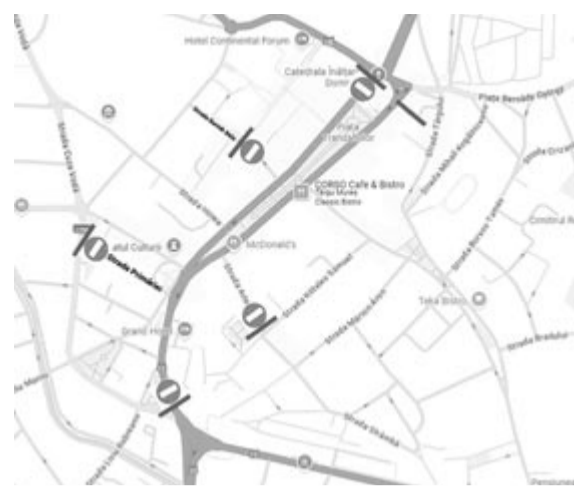
BNR: 2024. december 30.

1 €	4,9764 lej
1 \$	4,7651 lej
100 Ft	1,2105 lej
1 g arany	400,2770 lej

Szilveszteri forgalomkorlátozások a főtéren

A marosvásárhelyi városi szilveszteri rendezvény miatt december 30-án 15 órától a város főterén, a Városháza utcában és a polgármesteri hivatal épülete előtti téren korlátozzák a közúti forgalmat.

December 31-én 15 óra és január 2-án reggel 8 óra között a Rózsák terén, a Győzelem téren, valamint a Művész, Bartók Béla, Városháza és Tuszán utcákban teljes forgalomkorlátozás lesz érvényben.

Kedves olvasóink!

Az év végi szünnepok alatt hirdetési irodánk nyitvatartása a következő:

– december 31., kedd és január 1., szerda: ZÁRVA

– január 2., csütörtök és január 3., péntek: 10–14 óra között nyitva.

A december 31-i, szilveszteri lapszám után a következő, műsormellékletet is tartalmazó újság 3-án, pénteken jelenik meg.

Időközben a sürgős apróhirdetéseket (gyászjelentés, részvénytulajánítás) megjelentethetjük a Népújság online változatában. Telefon: 0728-082-259.

Boldog új évet kíván a Népújság!

Magánház tetőzete gyulladt ki

Szombaton, december 28-án 17 óra körül a marosvásárhelyi tűzoltókat Koronkába, egy családi ház tetőzetének az oltásához riasztották.

Két vízzel és habbal oltó járművet és egy SMURD mentőautót irányítottak a helyszínre.

A tűz a ház tetőzetén mintegy 130 négyzetméteren terjedt el, a továbbterjedését megakadályozták, személyi sérülésről nem érkezett jelentés. (pálosy)

Fotó: ISU

Búcsú dr. Péter Mihály professzortól

Hosszú és tartalmas életének 96. évében, a lelki és szellemi folytatás bizonyosságával távozott közülünk dr. Péter Mihály egyetemi tanár, mikrobiológus, a marosvásárhelyi orvostudományi képzés jeles képviselője, fontos tudomány- és egyetemtörténeti kiadványok megírója. Szép példa számunkra, hogy élete párjával olyan alapvető orvostörténeti művek szerzője, amelyek sok évtizedre, akár több száz esztendőre visszatekintenek, és ezáltal is előrevetítik, hogy majdan róluk se feledkezzen meg a hálás-hálátlan utókor.

Péter Mihály Heinrich 1929. május 11-én Sóvárardon született. Iskoláit Vajdaszentiványon, Szászrégenben, majd a marosvásárhelyi Római Katolikus Főgimnáziumban végezte, ahol 1948-ban érettségizett. Érdemlelvéllel fejezte be a marosvásárhelyi orvosegyetemet, majd kétévnyi körorvoskodást követően (Bögöz, Mezőcsávás) visszahívták az alma materbe. Több mint négy évtizeden át a MOGYI – MOGYE Mikrobiológiai Tanszékének oktatója, éveken át tanszékvezető professzora. Kutatási tevékenysége a bakteriológia, vírusstan, mikológia, orvostörténelem számos területére terjedt ki. Szaktanulmányain kívül olyan hiánypótló orvostörténelmi kutatásokat folytatott feleségével együtt, amelyek kiterjedtek a marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzésre, az erdélyi fogorvoslás történetére, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvostudományi Szakosztályának százéves tevékenységére. A Gensich-émlékkönyv társszerkesztője, több jelentős kiadvány, fejezet szerzője (Hivatás és tudomány, Fejezetek az erdélyi magyar orvostudomány történetéből: kutatások 1945–1990 között, Teremtő életek). A kilencvenes évek elején újjáalakult Erdélyi Múzeum-Egyesület egyik országos alelnöke, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja. Érdemei elismeréseként megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztjét, Marosvásárhely dísz-

polgár lett, és további tucatnyi díjban, elismerésben részesült.

Dr. Péter Mihály egyetemi tanár vitathatatlan érdemeivel, teljessé vált életművével hozzájárult a marosvásárhelyi orvostudomány kibontakozásához. Következetes kiállásáért súlyos atrocitások érték 1990-ben, így – amiről kevésbé beszélünk – ő maga is a fekete március áldozata lett. Szakmai és oktatói tevékenységén túli közösségi feladatvállalásáért is illesse hát tisztelet! És nem feledjük követendő emberi tartását, méltóságát, orvosi példamutatását, apáskodását, nyílt és őszinte véleménynyilvánítását, rendszeres koncertlátogatásait, a barna öltönyt és nyakkendőt!

Dr. Péter Mihály professzor személyében a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet (később egyetem) doyenjének távozásával, a marosvásárhelyi orvostudomány egykori szellemiségét képviselők számának csökkenésével immár új időszámítás kezdődik a 2025-ben nyolcvanéves egyetem történetében. Talán odafent újraalakulhat a MOGYE – neves tanári közösséggel és jól bevált módszerekkel!

Őszentendő utolsó napján veszünk végső búcsút a földi létből a szellemi örökkévalóság felé tartó dr. Péter Mihálytól. Vajon ez annak jele, hogy a régi rendszer értékrendjét és tartását megtestesítő utolsó marosvásárhelyi orvosprofesszorok egyike, vagy inkább annak, hogy az új esztendő küszöbén bizalommal tekintünk a jövő felé? Munkatársai, tanítványai, barátai, tisztelői, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem tanárai és diákjai, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvostudományi Szakosztályának választmányja és tagsága őszinte részvétüket fejezik ki a gyászoló családnak, egyúttal köszönetüket és hálájukat ezért a gazdag életművéért. Emléke legyen áldott!

Dr. Ábrám Zoltán

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, csütörtökön és pénteken 10–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel.: 0728-082-259.

Megyei hírek

Ritkábban járnak a buszok

Marosvásárhelyen az autóbuszok december 31-én a megszokott menetrend szerint közlekednek, az utolsó járatok 20 órakor indulnak. Az új év első napján vasárnapi menetrend szerint közlekednek a közszállítási járművek, az első járatok 13 órakor indulnak. Január 2-án ugyancsak vasárnapi menetrend szerint közlekednek a buszok, január 3-án pedig szombati menetrend szerint. Január 6-án és 7-én vasárnapi menetrend lesz érvényben – közölte a marosvásárhelyi közszállítási vállalat.

Január elsején zárva lesz az anyakönyvi hivatal

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal anyakönyvi osztályán a következő az ügyfélfogadási rend az ünnepnapok alatt: december 31-én, kedden 15 óráig van ügyfélfogadás, az új év első napján pedig zárva tart. Január 2-án, csütörtökön 9-11 óra között, január 3-án és 4-én, pénteken és szombaton pedig 9-12 óra között lesz lehetőség az elhalálozások bejegyzésére. Január 5-én, 6-án és 7-én pedig 9–11 óra között lehet majd bejelenteni a halálozást. Ebben az időszakban az elhalálozások bejegyzésével kapcsolatos információkat a 0265/268330-as telefonszámon (172-es mellék) kaphatnak az érintettek. A polgármesteri hivatalhoz tartozó lakosság-nyilvántartó osztály az év utolsó napján 15 óráig tart nyitva, majd legközelebb január 8-án, szerdán 8 órától fogadja ismét az ügyfeleket.

Földgázellátással kapcsolatos vészhelyzetekre

A földgázellátással kapcsolatos vészhelyzetek és üzemzavarok bejelentésére a Delgaz Grid ügyfelei számára két telefonszám áll rendelkezésre nonstop: 0800.800.928 (ingyenes szám, a főbb vezetékes és mobiltelefon-hálózatokból elérhető) és 0265/200-928 (a Telekom hálózatából a helyi tarifával, minden más telefonhálózatból a szolgáltató tarifájával).

Korcsolyázás a szabadnapokon

A marosvásárhelyi várbán lévő műjégpálya az ünnepnapokon is a megszokott nyitvatartással várja a korcsolyázni vágyókat, december 31-én, január 1-jén és 2-án 9.30-21 óra között lehet jégre lépni. A Maros-parton lévő sátoztető műjégpálya december 31-én 12.30-tól 16 óráig tart nyitva, január 1-én zárva lesz, január 2-án pedig ugyancsak 12.30-16 óra között lehet korcsolyázni.

Az ünnepnapokon is lehet tárcsázni a Telefonos Szeretetszolgálatot

A Solidaris Egyesület Telefonos Szeretetszolgálat a ünnepnapokon is fogadja a hívásokat, december 31-én, valamint január 1-jén és 2-án is lehet tárcsázni a 0265-555 555-ös telefonszámot, amely hétfőtől péntekig 15 és 20 óra között áll a segítségére szorulóknak (többnyire idősek, egyedül élők, tájékoztatásra, lelki támaszra vagy éppen egy építő beszélgetésre vágyó betegek) rendelkezésére.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Benedek István
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroška. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro

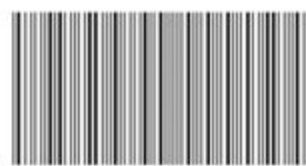
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasag.ro **E-mail:** nepujasag@e-nepujasag.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Elfogadta a kormány a „salátarendeleletet”

Elfogadta a kormány hétfői ülésén a költségcsökkentő és adóügyi intézkedéseket tartalmazó úgynevezett salátarendeleletet – jelentette be az ülés elején Marcel Ciolacu. A miniszterelnök rámutatott, jelen helyzetben „a felelőtlen gazdaságpolitika” automatikusan az ország adóbesorolási leminősítéséhez, a befektetők elűzéséhez és nagyon magas kamatlábú hitelekhez vezetne.

7 százalékra kell csökkenteni az országos költségvetési hiányt

A kormányfő szerint ennek megelőzéséért van szükség a költségcsökkentő és adóügyi intézkedésekre. Ciolacu emlékeztetett, hogy Romániának az Európai Bizottsághoz benyújtott hétéves deficitcsökkentési terve értelmében 2025-ben 7 százalékra kell csökkenteni a költségvetési hiányt. Csak így lehet az országnak hozzáférése a továbbiakban is az európai uniós forrásokhoz és az uniós helyreállítási alaphoz, amelyek nélkülözhetetlenek Románia korszerűsítésének folytatásához – tájékoztató a miniszterelnök.

A miniszterelnök szerint a salátarendeleletnek három fő célja van: az állami kiadások lefaragása, a pazarlás csökkentése a GDP 1 százalékát kitevő mintegy 19 milliárd lejellel és az államkassza bevételeinek növelése.

A pénzügyminisztérium által előterjesztett és a kormány által elfogadott jogszabályjavaslat egyik előírása szerint a közalkalmazotti béreket a 2024. novemberi szinten befagyasztják. Ugyanez érvényes a különféle pótlékokra, valamint az étkezési utalványok értékére is. A tervezet azt is előírja, hogy a túlórákat és a munkaszüneti napokon végzett munkát kizárólag szabadnappal lehet kompenzálni a közszférában. Ez alól csak a katonák, a rendőrök, a börtönőrök és a hegyimentők képezhetnek kivételt. Ők bérkiegészítésben részesülhetnek, ha nincsen mód arra, hogy 90 napon belül szabadnapot kapjanak a pluszmunkáért.

2025-ben a közintézmények és közhatóságok – a finanszírozási forrásuktól függetlenül – nem adhatnak alkalmazottaknak semmiféle értékjegyet, prémiumot, bónuszt vagy más pluszjutatást. A katonák, rendőrök és börtönőrök béren kívüli juttatásait – különféle kompenzációk, kártérítések vagy lakbértámogatás – szintén befagyasztják a 2024. novemberi szinten. A sürgősségi rendelet tervezete szerint 2025. január 1. és december 31. között a közintézmények 800 lej értékű vakációs utalványt adhatnak azoknak az alkalmazottaknak, akiknek a nettó alapbére nem haladja meg a 8000 lejt. A 800 lej értékű utalvány csak legalább 1600 lej értékű turisztikai csomag vásárlása esetén használható fel. A tervezet szerint 2025. január 1-től létszámstopot rendelnek el a közszférában, azaz felfüggesztik az üres állások versenyvizsga vagy vizsga útján történő betöltését. Ez alól kivételt képeznek azok az állások, amelyek jellegükéből vagy a hozzájuk rendelt feladatukból adódóan egyedieknek számítanak. Kivételt képeznek azok az állások is, amelyeknek a betöltését a sürgősségi rendelet elfogadása előtt jóváhagyta a kormány, továbbá a rezidenci állások és a kórházi orvosi posztok, mint ahogyan a vissza nem térítendő uniós alapokból finanszírozott projektekhez kapcsolódó állások is. Egy másik előírás szerint befagyasztják a 2024. novemberi szinten a gyermeknevelési pótlékot (gyermekpénzt), a sportolók életjáradékát úgyszintén. A nyugdíjak kiszámításakor figyelembe vett referenciapont értéke 81 lej marad, a különnyugdíjakat pedig nem növelik az infláció mértékével. A pártok állami támogatása 25 százalékkal csökken 2025-ben az ideighezi képest. A tervezet előírja az egyetemi ösztöndíjak befagyasztását, és arról is rendelkezik, hogy a hallgatók csak a lakhelyük és az egyetemük települése közötti vonatjáratokon utazhatnak 90 százalékos kedvezményel. Jövő év elejétől december 31-ig az óvodások és az elemisták nem kapnak mézet éntrend-kiegészítőként. Az Egészséges étkezés elneve-

zésű országos program jövő évi költségvetését 1.139.400.000 lejtben szabták meg.

A 2025–2026-os tanévben az érdemösztöndíj 450 lej, a teljesítményserkentő ösztöndíj 300 lej, a szociális ösztöndíj 300 lej, a szakiskolai ösztöndíj szintén 300 lej lesz – olvasható a tervezetben. Jövőre nő az osztlékadó, és megszüntetik az IT-szektor, az építőipari, valamint a mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazat munkavállalóinak adókedvezményeit – derül ki a kormány pénzügyi intézkedéseit tartalmazó úgynevezett salátarendelelet tervezetéből. Eszerint az osztlékadó a jelenlegi 8 százalékról 10 százalékra nő. Ugyanakkor a jelenlegi 500 ezer euróval 2025 elejétől 250 ezer euróra, 2026. január elejétől pedig 100 ezer euróra csökken az a bevételhatár, ameddig egy cég mikro- vagy vállalkozásnak minősül, és ennek megfelelően adózik. A tervezetben ugyanakkor előírja az IT-szektorban, az építőiparban, valamint a mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazatban dolgozók adókedvezményeinek eltörlését 2025. január 1-től.

A jogszabályjavaslat kidolgozói szerint az intézkedéseket az országos helyreállítási tervben (PNRR) és a 2031-ig szóló deficitcsökkentési tervben foglalt vállalások indokolják.

Tiltakoznak a szakszervezetek

Az egészségügyi rendszert sújtja leginkább a jövő évi megszorító intézkedéseket részletező salátarendelelet a közalkalmazotti bérek befagyasztása miatt – nyilatkozta a háromoldalú érdekegyeztető tanács szombati ülése utáni sajtótájékoztatóján Gabriel Predica. Az Egészségügyi Szolidaritás Szakszervezeti Szövetség alelnöke emlékeztetett arra, hogy az ágazatban biztosítani kell az ellátás folyamatosságát, ezért az orvosoknak, asszisztenseknek és ápolóknak ügyeleti kötelezettségük van. Csak hogy a fizetés részét képező ügyeleti díj 2018 januárja óta változatlan.

Gabriel Predica szerint általános sztrájkra nem kell számítani, de „spontán munkabeszüntetéseket” elképzelhetőnek tart az egészségügyben, ha a kormány az érdekegyeztető tanács ülésén bemutatott formában fogadja el a salátarendeleletet. A sajtótájékoztatót jelen lévő Bogdan Hossu, az Alfa Kartell Szakszervezeti Szövetség elnöke szintén tiltakozásokat helyezett kilátásba, de közölte, hogy megvárja a salátarendelelet végső változatát. A kormány képviselői ugyanis azt ígérték, hogy még módosítanak a jogszabályon, figyelembe véve a szakszervezetek kifogásait. A kormány elképzelései szerint jövő évtől 800 lej értékű üdülési utalványban részesülnek a közalkalmazottak, azzal a feltétellel, hogy ezt az összeget saját zsebből kiegészítik további 800 lejellel – nyilatkozta az Alfa Kartell Szakszervezeti Szövetség elnöke a háromoldalú érdekegyeztető tanács szombati ülését követően.

Gabriel Predica megerősítette, hogy az előírás szerepel a költségcsökkentő intézkedésekről szóló úgynevezett salátarendelelet tervezetében. Hozzátette, a voucherok megadóztatásának módjáról nem árultak el részleteket a kormány képviselői az érdekegyeztető tanács ülésén. December 20-án a turisztikai ágazat munkáltatói és szakszervezetei tiltakozásokat fejeztek ki a vakációs utalványok esetleges megszüntetése ellen; szerintük egy ilyen intézkedés „katasztrofálisan érintené” ezt a szektort és más kapcsolódó iparágakat. A szak-ág képviselőinek becslései szerint az üdülési utalványok megszüntetésével 30-40 százalékkal csökkenhetnek a turisztikai ágazat bevételei, és románok ezreit – elsősorban a szerényebb jövedelműeket – fosztanak meg az üdüléstől, a rehabilitációs kezelésektől vagy a pihenéstől. A közalkalmazottak csaknem 16 százaléka ezeknek az utalványoknak köszönhetően engedhetette meg magának a nyaralást – emlékeztetett.

Arra is felhívták a figyelmet, hogy ha eltörlik a vakációs utalványokat, „eurómilliórdok” irányulnak majd Görögország, Törökország vagy Bulgária felé. *(Agerpres)*

Színe és fonákja

(Folytatás az 1. oldalról)

életünkben nem múlt el nyomtalanul, a veszteségek utóhatását sokan szenvedik.

Bár az elmúlt évek során a világban itt-ott voltak fegyveres összetűzések, a mind jobban eldurvuló orosz–ukrán konfliktus fenyegető közelségének következményei életünk egyre több területét szövik át. A közel-keleti feszültség továbbra is aggodalomra ad okot, az Ukrajnában dúló háború az energia-hordozók megfoghatóságához és drágulásához vezet, és ki tudja, mit hoz még ezen a téren az új esztendő. Szakértők szerint a mesterséges intelligencia előretörése nemcsak nagy segítségünk, hanem komoly feszültségek forrása is lehet.

És még nem szögtünk az országon belüli bizonytalan politikai helyzetről, az államelnök-választás sikertelenségéről, elodázásáról. Szinte elképzelhetetlen, hogy egy ekkora ország nem volt képes egy hiteles személyt „kitermelni”, akire nyugodt szívvel szavazni lehetne. Bár a magyarságot sikerült

összefogásra bírni, kérdés, hogy mit tudnak tenni képviselőink egy sokszínű, vegyes kormányban, parlamentben, ahol egyre erősebben fúj a nacionalizmus szele.

A belpolitikát illetően számot kell vetnünk azzal, hogy az európai országok közül Romániában a legmagasabb az infláció, ami a gazdasági élet egészét befolyásolja. A magas infláció arra fogja kényszeríteni az illetékeseket, hogy megszüntessék a kereskedelmi adalék szabályozását az alapvető élelmiszerek esetében. Ami a liszt, a hús, az olaj és más alapélelmiszerek drágulásához vezet. Gazdasági elemzők szerint a villamos energia, a földgáz drágulása több millió kis jövedelmű háztartást érint. Feltehetően megszüntetik az ár-szabályozást a gépjárművek biztosítási költségeit illetően, csökkentik a szociális segélyek és az étkezési jegyek értékét, és egyéb, a lakosság számára kellemetlen megszorításokra kényszerült a kormány, hogy szabályozni tudja az eladásosodás mértékét.

De mielőtt még mélyebben elmerül-

nénk a borúlátásban, ne feledjük, hogy 2025-ben az öröm percei sem fognak hiányozni az életünkből. Ez utóbbiakból legyen bőven minden kedves olvasónknak, hogy időről időre meg tudjunk felelkezni a ránk leselkedő negatív hatásokról. Esküvőjüket ünneplő fiatalok, kisgyermekek mosolya, nagyobb gyermekeink, unokáink eredményei, a szülői, nagyszülői létből fakadó elégetelekek és annyi más esemény feledtetetheti a külvilágból érkező negatív hatásokat, ha nyitott szívvel és lélekkel próbálunk élni. Sikeres előadások, hangversenyek, jó könyvek, szórakoztató könnyűzene, kirándulás a természetbe, baráti beszélgetések, segítségnyújtás a rászorulóknak... – csak győzzük az örömszerző tevékenységeket, amelyek közül szerencsére nem mindenikre szükséges a pénz.

Végül Reményik Sándor egyik kedves versének utolsó szakaszával kívánok munkatársaimmal együtt örömteli perceket a hamarosan kezdődő új esztendőben:

„A világ Isten szötte szőnyeg./Mi csak visszaját látjuk itt./Es néha legszébb perceinkben –/A színéből is – valamit.”

Ország – világ

Provokáló a Nagy-Magyarország térkép

A román külügyminisztérium már december 18-án értesre adta az ország NATO-nagykövetének közvetítésével, hogy nem helyesli a Nagy-Magyarország térképét tartalmazó földrajzi atlasz terjesztését – közölte vasárnap a szaktárca. A román központi média az elmúlt napokban arról számolt be, hogy Balogh István magyar NATO-nagykövet olyan magyar atlaszt adott Gordan Grlic Radman horvát külügyminiszternek, amelyben Nagy-Magyarországot ábrázoló térképek is vannak. A téma kapcsán a román külügy leszögezte: az ország NATO-nagykövetének közvetítésével már december 18-án közölték, nem helyeslik, hogy a magyar NATO-küldöttség tagjai történelmi térképeket tartalmazó magyar nemzeti atlaszt adtak ajándékként a szövetséges országok képviselőinek. „A román külügyminisztérium ezúton is megismétli a magyar hatóságokkal több ízben is közölt álláspontját, amely szerint a provokatív nyilatkozatok és gesztusok nem járulnak hozzá a Románia és Magyarország közötti partnerségi kapcsolat megerősítéséhez. A két ország közös történelme maradjon a történészek kutatásának tárgya” – szögezték le. *(Agerpres)*

Elhunyt Jimmy Carter

Féllárbóca eresztették az amerikai zászlót a washingtoni Fehér Háznál, miután Jimmy Carter, az Egyesült Államok korábbi, 1977 és 1981 között hivatalban lévő elnöke 2024. december 29-én, 100 éves korában elhunyt. Joe Biden közleményében úgy fogalmazott, hogy abban a megiszteltetésben volt része, hogy ő és felesége hat évitenden keresztül mondhatta barátjának Jimmy Cartert. „Könyörületeségével és morális tisztaságával azon dolgozott, hogy megszüntesse a betegségeket, ösztönözze a békét, előmozdítsa a polgári és emberi jogok ügyét, valamint a szabad és becsületes választásokat, ott-hont adjon a hajléktalanoknak” – olvasható a januárban leköszönő elnök és felesége közleményében. Joe Biden az Egyesült Államok 46. elnökeként a hetvenes években hivatalban lévő elődjét nagyszerű jellemként, a bátorság, valamint a remény és az optimizmus embereként jellemezte. Donald Trump a 39. elnököt „igazán jó embernek” nevezte, és megjegyezte, hogy „miközben a politikát és a filozófiát illetően teljesen másképp gondolkodtunk, azt felismerem, hogy igazán szerette és tisztelte országunkat”. Jimmy Carter 1924. október 1-jén született a Georgia állambeli Plainsben, és ez a város haláláig lakóhelye volt. Az Egyesült Államok 39. elnöki tisztségét 1977 és 1981 között viselte. Politikai pályáját Georgia állam szenátusának tagjaként kezdte 1962-ben, majd 1971-ben választották az állam kormányzójává a demokrata párt színében. Az 1976-os választáson, Gerald Ford legyőzését követően vált az Egyesült Államok elnökévé. Jimmy Carter halálának okát családja nem közölte. 2023 februárja óta hospice ellátásban részesült, unokája, Jason Carter már idén májusban úgy nyilatkozott, hogy nagypapja „élete útjának végéhez érkezett”. Felesége, Rosalynn Carter, akivel 1946 óta volt házaspár, 2023 novemberében halt meg. *(MTI)*

Ukrán határsértőket mentettek

A hegyimentők és a határrendészek hétfőre virradóra három ukrán állampolgárt hoztak le a Máramarosi-havasokból – tájékoztató a Máramaros megyei Salvamont igazgatója. Dan Benga szerint az Ukrajnából átszökött három férfi vasárnap este kérte a román hatóságok segítségét a 112-es segélyhívó számon, és azt mondták, hogy már egy hete úton vannak a hegyek között, nagyon kimerültek, nincs élelmük és száraz ruhájuk. A három fiatalemberre éjjel fél 2 körül bukkant rá a hegyimentők és a határrendészekből álló mentőcsapat. A helyszínen felmérték egészségügyi állapotukat, de a hipotermia enyhe tüneteinek kívül nem voltak különösebb problémáik. Forró teával és élelemmel való ellátásuk után a három ukrán állampolgárt a hegy lábához kísérték, és 6.30 óra körül átadták őket a hatóságoknak. A fiatal emberek (22, 23 és 24 évesek) Kijevből indultak útnak, és egyikük románul is tudott – részletezte az igazgató. Benga azt is elmondta, hogy a Máramarosi-hegyekben 70-80 centiméteres a hóréteg. *(Agerpres)*

Több mint hárommilliárd beváltott italcsomagolás

Egy év alatt több mint hárommilliárd italcsomagolást váltott vissza a lakosság a betétdíjas visszaváltási rendszeren keresztül – közölte hétfőn a rendszert működtető RetuRo vállalat. A vállalat emlékeztetett, hogy a betétdíjas visszaváltási rendszert (SGR) tavaly novemberben helyezték üzembe. Az azóta eltelt egy évben több mint hárommilliárd SGR-jelzéssel ellátott italcsomagolást váltottak vissza a vásárlók. A lakosság által visszaváltott csomagolások 88 százaléka, mintegy 2,68 milliárd már az újrahajszonított álművekre került. Idén novemberben a visszaváltási arány 76 százalékos volt. Az SGR-rendszert működtető RetuRo vállalatot három magánrészvényes konzorciuma – 30 százalékból a Romániai Sörözők Szövetsége a Környezetvédelemért, 30 százalékból az Üdítőitalgyártók Szövetsége a Fenntarthatóságért és 20 százalékból a Kiskereskedők Szövetsége a Környezetvédelemért, valamint 20 százalékos részesedéssel a román állam hozta létre a környezetvédelmi minisztériumon keresztül. *(Agerpres)*

Repülő bicikli és a titokzatos második

Nagy Székely Ildikó

Nemigen fordul elő, hogy két, egymást követő történetemnek ugyanaz legyen a főszereplője, de úgy érzem, hogy amint az ünnepi időszak jeles napjai – a karácsony és a szilveszter – egybefonódnak, úgy alkotnak kerek egészet a múlt héten is mesélő Marika néni időrengetegből előhozott, életörömtől szikrázó pillanatképei.

– Annak idején Kovásznán többször is nálunk tartottuk az óév búcsúztatót – idézett fel vendég-látóm egy időszzerű jelenetsort. – Egy ilyen összejövetelen ismerte meg az egyik kolléganőm a férjét, és az új esztendőben meg is tartották a lakodalmat. A következő évben egy másik baráti társaság volt hozzánk hivatalos szilveszterre, és jó pár hónappal a buli után hallottuk, hogy a vendégeink közül megint készülnek ketten az oltár elé. A harmadik esztendő végén aztán már nem szerveztünk újabb ünnepi együttlétet, így nem is születtek új párok – kacagta el magát Marika néni, akit ezután arról faggattam, hogy volt-e ezeknek a szilveszteréjszakáknak egy megszokott forgatókönyvük, mit ettek, hogyan szórakoztak.

– Nagy hagyományaink nem voltak. A televíziót nem kapcsoltuk be, ez volt az egyetlen szabály, és főleg vicekkel múltunk az időt. Mindenkit kikarikírozunk, ömlött belőlünk a sok poén. Vacsorára meleg ételt táltunk fel, sült húst krumplicipőrével és dinsztelt káposztával. Nálunk, Kovásznán úgy tartják, hogy éjfélkor teli kell legyen az asztal mindenféle jóval, mi is mindig megtöltöttük hideg ételekkel, süteményekkel. Tyúkot szilveszterkor nem nagyon etünk – mert ugye az hátrafele kapar, így az új esztendő nem hoz előrelépést –, de amikor mindhárom gyermekünk egyetemistaként más városba került, az a meg nem evett tyúk úgy elkaparta a pénzünket, hogy két évig ehetünk volna a halat, úgysem tudtunk volna „előreúszni”, csak hátrafele haladni, mint a rák. Azóta nem is tulajdonítunk jelentőséget az efféle hiedelmeknek.

Marika néni párjával, Zoli bácsival nem csak az év utolsó éjszakáját kacagta át, derűjükből minden napra jutott, még a nehezebbekre is. A következő történet is ezt igazolja.

– Szívproblémáim miatt terheléssel EKG-ra küldtek. Akkoriban a vizsgálathoz kerékpárt használtak, nem futópádot, mint most. Ráültem a biciklire, és tekertem, tekertem. Az orvos megkérdezte, hogy érzek-e valamit. – Nem én – válaszoltam –, de doktor úr, ha elengedem a pedált, akkor is megy a jármű magára, én itt nem kell semmit csinálnjak. – Hú, el van romolva – állapította meg az orvos, aztán leszállított, és beprogramált a következő napra. Zárójelben megjegyzem, hogy a bicikli négy nagy csavarral volt a padlóhoz rögzítve. Másnapra megjavították, így újra felültem rá. Akkor már nagyon nehéz volt tekerni, és ahogy az orvos állított egyet-egyert rajta, mind nehezebb lett. Egy adott pillanatban – szokásomhoz híven vidáman – közöltem az orvossal, hogy rosszul leszek. – Maga

velem ne vicceljen – válaszolta a szakember jókedvet látva –, a gép nem mutat semmi ilyesmit. – Én erre újra derűsen figyelmeztettem, de akkor már nem volt ideje kijelenteni, hogy a gép továbbra sem mutat semmit, mert a következő pillanatban el is ájultam. Mielőtt eszméletemet vesztettem volna, megmarkoltam a biciklit, így azzal együtt estem rá az orvosra, aki a gépezet előttült egy kicsi széken. Amikor a nagy puffanásra a takarítónő bejött, egy emeletes McDonald's-szendvicset látott óriásméretben, az alábbi összetétellel: kicsi szék, doktor úr, én és a bicikli. Többet aztán engem terhelése EKG-ra nem vittek. Nem tudni, hogy az orvos vagy a bicikli érdekében mellőzték-e ezt a vizsgálatot, de az biztos, hogy nekem ezekkel a kerékpárokkal sosem sikerült egy hullámhosszra kerülni. Egy fizioterápiás kezelésem egy másféle gyógybicikli is furcsán viselkedett a jelenlétemben, amikor ugyanis hajtani kezdtem, mindig rázendített: nyikk-nyakk, nyikk-nyakk. Ha más ült rá, csendben volt, mindig csak alattam énekelte, és én már láttam is magam, ahogy újra zuhanok, de szerencsére az újabb „repülő kaland” elmaradt.

Az új kezdetek nem csak a naptári évhez kötődnek, egy újszülött érkezése is mindig annak számít. Marika néniék fia harmadik gyermekként érkezett a családba. Vendég-látóm e piros betűs történés kapcsán is felidézett egy kabaréba illő jelenetet.

– A két lányommal már jóval a szülés előtt beutaltak a kórházba, a fiammal erre nem volt szükség. Amikor a kicsi jelezte, hogy most már világra jönne, szóltam a férjemnek, hogy sétáljunk el a kórházig. Kovásznán nincsenek nagy távolságok, ezért gondoltam, hogy könnyen el tudunk odáig gyalogolni. De mégsem ment úgy a járás, ahogy elképzeltem, jó párszor meg is kellett álljunk. Akkoriban épült a városban a két emeletes szülészeti. A két emeletnek külön csengője volt, a férjem pedig mindkettőt megnyomta, úgy meg volt ijedve, hogy mi lesz, ha segítség nélkül születik meg a fiunk. Odabent fel is gyúltak a villanyok, a férjem pedig bement a kaputelefonba, hogy „jöttünk szülni”. Mielőtt betessékeltek volna az épületbe, hátraszóltam a páromnak, hogy menjen haza. A kisfiam roppant gyorsan érkezett, és amikor már nem volt velem dolga az egészségügyi személyzetnek, eszükbe jutott, hogy a kaputelefonba több személyt jelentett be valaki. Meg is kérdezték tőlem: – Marika, hol van a másik, aki magával jött szülni? – Hazament – válaszoltam. – Ki mondta, hogy hazamenjen? – jött a következő kérdés, már emeltebb hangon. – Hát én mondtam – feleltem mit sem sejtve. A következő kérdést már inkább költőinek szánták: – Maga megbolondult? – Aztán kicsit nyugodtabb hangon: – De ki lehetett az? Maga ismeri? – Persze, hogy ismerem. A férjem – vágta rá.

Ez az a pillanat, amikor egy szilveszteri bohózatban lemegy a függöny, én azonban azt remélem, hogy Marika néniéknél még nagyon sokáig a helyén marad, hogy újra meg újra meríthessen tőlük életderüt hétköznapjainhoz az arra járó.

Újévi gondolatok

Dr. Ábrám Zoltán

Bort, búzát, békességet! – az új év küszöbén szoktuk egymásnak kívánni. A mindennapi étel- és italszükséglet biztosításán túl a békességre való felhívás napjaink felértékelődött, időszzerű üzenete, ebben az egyre zavarosabbá váló világban, ahol a népek, közösségek, egyének közötti békétlenség egyre nagyobb méreteket ölt.

Magyar ember számára a 2025-ös esztendő Jókai-emlékévé a rendkívül termékeny író születésének kétszázadik évfordulója okán. De nemcsak Jókai Mór gazdag szókincse és részletes leírásai hívnak csendes olvasásra, hanem a száz éve született és egy évtizede elhunyt Nemeskürty István szókimondó és igaz utat taposó művei is. Rekviem egy hadseregért – január 12-én a doni áldozatokra emlékezünk. Január elsején pedig a szabadság és a szerelem ószi költőjére, Petőfi Sándorra, akinek az egész alagos bronzszobra pontosan negyedszázada várja a marosvásárhelyi megemlékezőket minden év kezdetén. Nem kerek évszám, de harmincöt évvel ezelőtt új történelmi korszakba léptünk, a rendszerváltás új távlatokat és lehetőségeket nyújtott számunkra. Nyolcvan

éve pedig véget ért a második világháború, és egészen biztosan a megszokottól kiterjedtebb ceremóniákra lehet számítani az elkövetkező évben.

Marosvásárhely lakossága és vele együtt az egyetemes tudománytörténet kiemelten emlékezhet meg 2025-ben a 250 éve született Bolyai Farkasról, az egyik legközismertebb erdélyi polihisztorról, a neves tanintézmény névadójáról. Aki ötvenesztendő volt akkor, amikor kétszáz évvel ezelőtt, 1825. november 3-án (2003 óta a magyar tudomány napján) a pozsonyi országgyűlésen gróf Széchenyi István egyéves jövedelmét ajánlotta fel, hogy a céladományból megalakuljon a Magyar Tudós Társaság, azaz a mai Magyar Tudományos Akadémia. A magyar nemzet számára büszkeségre okot adó, kiemelkedő tudományos eredményeken túl sikeres feltalálók, alkotók, művészek, sportolók számos képviselőjére, eredményeikre emlékezhetünk még meg az új esztendőben.

Az apostoli hit, remény és szeretet, kiegészülve az adventi várakozás örömeivel, mindig az új esztendő – és mindennapi életünk – legfontosabb megélései közé tartoznak. Bor, búza, békesség, hit, remény, öröm, szeretet. Egyikben se szűkölködünk!

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Összegzésül

Öcsém minden esztendő végén irigylésre méltó részletes képes beszámolót továbbít rokonainak és ismerőseinek az elfutott, eliszkolt munkás esztendőről. A beszámoló fejezetekre tagolva, témakörök szerint csoportosítva közli az év folyamán történteket szakmai, családi, közéleti, utazási, orvosi és egyéb vonatkozások tekintetében. Tőlem azonban ilyen nem várható, ugyanis... Csönd. Nincs mentségem erre a hanyagságra, és természetesen a jövő irodalom- és sajtótörténészei majd bosszankodhatnak a súlyos adathiány miatt.

Hogy némiképpen enyhítsek ezen a krízishelyzeten, persze egyet-mást megoszthatok a széles (szűk) olvasói körömmel. Például ezt az esztendőt sem úsztuk meg háborúk nélkül, pedig nekünk azt mondták, tanító bácsi, kérem, hogy a XXI. század békés lesz, vagy nem is lesz egyáltalán. Most kérem, mit higgyünk? Van is, meg nincs is. Csak a békesség hiányzik veszettül. Persze az év folyamán többször is találkoztam olyanokkal, akik szemében a cár utánpótlás nem volt agresszor, és egyszóval nem érzett együtt a megtámadott, szorongá-

tott, ostromolt ukránokkal. Sőt egyenlőségelet tett a nagyhatalmak közé kispolgári opportunist, meghunyászkodó, kisállampolitikai-idegen módon. Izraeli barátainkért egész évben aggódtam. Vesztéseik, veszteségeim, sikereik talán a béke megteremtéséhez vezetnek, vagy legalábbis a térség nyugalalmát elősegíthetik. A feltételes mód indokolt. Velük vagyok, voltam. Másként nem tehetek.

Utaztunk. Voltunk skótföldön és Velencében, megfordultunk Budapesten és Luxemburgban. Átszarladtunk Francia- és Németországba. Sőt a belgák sem maradtak látogatatlanok. Vártam a feleségemet Stockholmból a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtérre, és haza Észak-Olaszországból meleg családi otthonunk félárnyékában. Több utazást is terveztünk, de aztán a valóság és a lehetőség (fizikai állapotom) ezeket egyelőre lenullázta. Ami késik azonban, nem múlik. Szereztem, vettem, kaptam újabb

Év végi kimenő

– Sebestyén Mihály rovata –

lyik közkönyvtár talán megkönyörül az utókorom. Beröpült gyűjteményembe három-négy új bagoly, és vagy 150 képeslappal gyarapodott a gyűjtemény, amelyhez a kegyes adakozók jóvoltából – köszönet érte – cipősdobozokhoz is jutottam, melyekben a gyűjtemény törzsszanyaga tárolatik. Sokat képeslapoztam, sokkal többet, mint az előző években – hiába, a nyugdíjas kor erre is teret biztosít, ha felismerjük az idő erre csábító fuvaltatát –, így számolgattam is, anélkül hogy elvégeztem volna az összesítést. A gyűjtemény többü-

lése során afrikai lapok is kerültek a dobozokba, ami a világképem szélesedését is jelenti, ámbátor továbbra is eurosovinisztának valom magamat. (Az euro ez esetben földrészt és nem külföldi fizetőnemet takar!)

Tartottam előadásokat, hallgatóságom tapsa még most is a fülemben cseng, voltam háziórvosnál és szakorvosnál – kiváló munkát végeztek, köszönet és hála érte – rendelőintézetekben és kórházban (a koszt nem betegnek való – egyéni vélemény), kaptam jó tanácsokat, gyógyszert, máskor cikkhonoráriumot, beadott Időtár-kéziratokra nem volt anyagi alap, de biztatást eleget, ezzel szemben elbeszéléseim mégiscsak elnyerték egy szponzor és a kiadó támogatását.

Jártam zsinagógában, templomban, üzletben, vásárban. Mindennél haszonnal.

Elfogyasztottam 2x365 kávé (kis bögrével – a magyar népnyelvben mára ismeretlenül vált a csésze, ámbátor mégsem nevezik az

ismeretlen égi repülő tárgyakat repülő bögrealjknak), legalább ugyanennyi joghurtot, kefir, szánát, vert tejet, 20 mititejnél többet nem, de sok tányér húslevesst és csorbát, töltött káposztát, kenyeret (orvosaim kétségbeesésére), krumplit és avokádót, sajtot, margarint és gyümölcsöt. Nem dohányoztam, három palack fehérbornál több nem csúszott le a torkomon. Vendégeskedtem, és vendégek jártak nálunk, elküldtem 25-30 e-mailt, és írtam 10 rövid elbeszélést, ötvenkét heti jegyzetet. Legalább hat sorozatot követtem a Netflixen. (Ugye, nem baj?) Nem lettem gazdagabb, nem voltam a szokottnál kétségbeesettebb vagy vidorabb. Józan fejfel sokat játszottam a számítógépen. Nem tettem meg a lottón az idén sem a nyerőszámokat, és nem szalagáltam a foci vagy Nap körüli pályán. Unokáim száma változatlanul hat, rögeszméim viszont szépen kihajítottak.

Olvastam tíz könyvet – melyeknek vastagsága, színvonala, nyomdai kiállítás, ára és iránya változó, miként az élet és az irodalom. Éltem.

A nagymester sáncol, itt mindenki táncol!

Közéleti csujogatók 2025-re

Megszorító láncát fonja,
nem alszik a kormány klónja!

Túl nagy volt a fogyasztás,
a fő ukáz: fagyasztás!

Toronyóra láncostól!
Üzenet jön Táncostól.

Elsejétől nő az adód!
Gatyádat is odaadod!

Megjelölnek, jön egy hastag,
ha chatbotod nagyon vastag!

Így táncolj!

Elemzik a nevedet,
firtatják a nemedet!

Vesszen, aki mélyre ás!
Megment a sok messiás!

Hadd lássuk!

*

Régi elnök, ócska duma,
lejárt már a mandátuma!

Gúnyolódott: „jónapot!”
Most azt mondja: jo nu pot!

Ájn, cváj, dráj!

Most hallgassátok meg
„A csillagász, a lopó, a vadász meg a szabó” meséjét!

Az ellenzék átkot szór:
Ugyanazok! Másodszor!

Egy a jelszó, az is régi:
Vesszen, aki kisebbségi!

Hőzöng a sok fociultra:
Magyar kártya ki a pultra!

Lesre fut a bíró is tán?
Fújj a sípba, Kovács István!

Tekerd be!

Átvernek a TikTokon,
rágódhatsz a titkokon!

Csöcselék a parlamentbe,
a szélsőjobb vígan ment be!

Pártvezérnő diszkrét bája:
szitkozódik, nő a hája!
Rá hasonló van több másik,
az önjelölt el nem vásik!

Nagyokat mond, mindent tagad,
hazafias kedve dagad!

Hazudozik, esze nyista,
de legalább putyinista!

Ráz, dvá, tri!

Annyi jelölt, mint a kéve,
kezdődik a Vénusz éve!

Jó dolgunk lesz, bőség, bonbon,
nyugalom a vénuszdombon!

Úgy tedd rá!

Mielőtt elkomorulnál,
maradjunk a Hunorunknál!

Most fogd be!

N.M.K.

Eljött a „józan ész” ideje

Fotók: Nagy Tibor

A Csokros csakrája (Régi téma újratöltve)

Böloni Domokos

Valamivel déli itatás előtt toppan a szerkesztőségbe a népi költő. Ott éppen értekezletet eszközölnek az állattenyésztés fejlesztéséről. A poétának kapóra jön a téma: viharlatta táskájából elészedi friss alkotását, több példányban, hogy jusson a lapcsináló elvtársaknak.

És érces baritonján előadja költeményét.
A vers így hangzik:

A Csokros csakrája
A kollektív tehényének
Akkora a csakrája,

*Hogy a derék Samu bika
Nem is néz más marhára,
Csak rája.*

*Kedves kacér kedvencét ő
Addig s addig küripöli,
Amíg meg nem gürüzdöli,
De úgy, istenigazában!*

Remegő szívvel várja a dicséretet.
A főszerkesztő torkát köszörülve így beszél.

– Ez egy kiváló vers, kérem. Megfelel az állatállomány szaporítását szorgalmazó direktíváknak; persze apróbb pörsenéseket is

felfedezhetünk itt-ott. Felkérem az agrárrovat vezetőjét, szólj hozzá, Pista.

Pista elvtárs kifogásolja a hágtás nem szakszerű ecsetelését.

A művelődési rovat vezetője kiemeli a szép alliterációt (Csokros csakrája; kedves kacér kedvenc), kárhóztatja ellenben a tájszók használatát, mint például a tehény (miért nem egyszerűen csak nőstény, hiszen az is nyöben végződik?!)... Az olvasók nem kedvelik a minduntalan lábjegyzeteket; márpedig mit jelent az, hogy 'gürüzdöli' és 'küripöli'.

A nőbizottsági szakfelelős, egy harcos tömegszorgalmú amazon képéből kikelve utasítja el a vers naturalizmusát, lehuligánozza

a szerencsétlen rapszódoszt, és követeli, hogy a legszigorúbban szankcionálják, majd a szakszervezet nevében ajtót mutat a magról kelt alkotónak.

Leforrázott poétánk pedig, okulva az esetből, többé egyetlen sort le nem ír, hanem csak ízesen és kicifrázva káromkodik, mellékállásban pedig szenvedélyesen szaxofonoz' a lakodalmi zenekarban. Itt sincs nyugta, beárujják, hogy kulákoknak és egyéb latrok-nak is játszik.

Ha pedig tiszta véletlenül marhára emlegetnek a társaságban, nagyokat fújva bögg keservesen, és úgy elbogározzik, hogy csak hosszú napok múlva kerül elő a betyársetét erdők súrújából.

A természet kalendáriuma (DCL.)

Kiss Székely Zoltán

*Bálterem ez a világ, csillagok fűrtje csillár,
leng az úrbeli szélben, fehéren felizzik már.
Emberiség, ma táncra hívott a mámor, járjad,
borral mulass, a sós vért örökre megutáljad.
Ami volt: temető az, táncos láb alá dermedt,
nem járja át az elme soha e tornyas vermet.
Táncos láb alatt kincsek s romlott vacakok tára,
csak isteni képzelet vehet itt mindent számba.
Itt már jég-gyöngy a könny, a riadó-kürtök némák,
tülekvő seregek, ó, itt iszonyú merevek s bénák.
Fekszik a rabcsont, úrcsont, porban már sose öklel,
fekszik a félelmes fegyver, töltve halotti csönddel.
Megzabált barmok csontja, lelőtt repülők roncsa,
pilóták: hünyt pupillák furakodnak e porba.*

Víg esztendőkre szomjas című versét Nagy László 1954 szilveszterén írta. Körbetekintek a világban. Az éppen hetven évvel ezelőtt kelt vers aktualitását tagadni balgaság lenne.

*Hamis írást kik tettek, betűik férgek lettek,
bántják örökké őket, bukfencet rajtuk vetnek.
Régi találmány rozsdás, hajdani konok dogmák
s hítek szétesve, mint a pattant-abroncsú dongák.
Nagy temető ez, hallgat gép és ember és állat,
csak a befödött vágyak élnek, fölkiabálnak!
Igricek: rongy-ingűek, poéták: csoda-nyelvek
ivadékuknak jajos versekkel fölnevelnek.
Löknek, uszítják talpam távoli boldog tájra,
ledobnám már a gondot, ami őket is vágta,
égette, szorította, – végül is be kell lássam:
nem bírok elbujdosni én se a boldogságban.
Lágy halántékot adtam korai dérverésre,
én amit tapasztaltam elég lesz ezer évre,
bűvös méltóság nincs, mely bokámat összeüsse,
szívem alatt az ádáz vezércsillagok üszke.
Hegedük, dobok zengnek, asztalomon is bor van,
víg esztendőkre szomjas ennyire sose voltam,
őségi bűnre, bajra jöhetne szép bocsánat:
hívom a mindenséget hökkentő új csodákat.*

Víg, békés esztendőre szomjasan, köszönjünk hát el a 2024. esztendőtől – békével.

Az év utolsó napja **I. (Szent) Szilveszter** pápa emlékünnepe. Uralkodásának idejére (314–335) esett a kereszténység történetének első nagy fordulópontja. **Nagy Konstantin** császár intézkedései az egyházat az állam első intézményévé emelték.

Az évkezdést minden népnél bizonyos jelképes elválasztó, szerencse- és bőséghezó praktikákkal jár: az óév-szalmabáb földbe temetése, vízbe hajítása (téltemetés), az öregembermaszkot viselő legénynek játékos kikorbácsolása a faluból (télkiverés), az óév kiharangozása. A bő termést biztosító, gonoszűző szokások közé tartoztak a lármás, álarcos felvonulások, kántálások. (A szilveszteréji „balhézás” előzményei ezek!) A szilveszteri, helyesebben újévi szerencse-jelképek: a kéményseprő, négylevelű lóhere, patkó, lencse, s főleg a malac szintén régi szokások túlélő tanúi.

A nap éjszakájához különösen református vidékeken számos olyan évkezdő hagyomány fűződik, amelyeket a katolikusok inkább karácsony böjtjén idéznek föl. Magyarózdi hiedelem szerint a jószágok emberi nyelven most szólalnak meg. Míg minden járnitudo a templomba igyekszik, az öregek vigyáztak a tűzre, hogy az ki ne aludjék. Ennek az időbeli eltolódásnak az oka az, hogy a reformáció térhódításával, a

XVII. században a polgári év kezdete Gyümölcsoltó Boldogasszonyról, illetőleg karácsonyról hivatalosan és végérvényesen január első napjához rögződött.

December 31-én, 1889-ben született **Greguss Pál** botanikus. Az aradi tanítóképző után a budapesti, majd a prágai egyetemen végezte tanulmányait. A budapesti tudományegyetemen doktorált 1919-ben, majd ott szerzett magántanári oklevelet 1927-ben. Ezután Szegeden a **Tanárképző Főiskolán**, majd 1940-től – amikor a **Ferenc József Tudományegyetem** visszaköltözött négy évre Kolozsvárra és nagyon sok egyetemi tanár is át/visszatelepült Erdély fővárosába – a Szegeden maradt Tudományegyetemen tanított. Éveken át volt az egyetem dékánja, később rektora, valamint a **Füvészkert** igazgatója. Örökléstani és növényélettani kutatásai mellett ő volt a xylotaxonómia – a fátörzs szerkezeti felépítésének mikroszkópos vizsgálatán (xylotómia) alapuló rendszer-tani besorolás – legjelentősebb képviselője. Első 2025. évi első sétámra útbaigazítás gyanánt **Horváth Imre Januárját** veszem elő. Ha kedved s időd engedi, kísérj el utamon, kedves Olvasóm!

*Alig eszmélt a nyárra
szívünk, s már télre döbben.
Nem száll a jégvirágra
lepke táncos körökben.*

*Nem száll kelyhére méh sem,
nincs mit elhordjon róla.
Nincs e napokban méze,
csak hó a pillangója.*

*Mélyült az ég magánya,
jeges öln az űrnek
a csillagok is fázva,
társtalan tömörülnek.*

*Még az árnyék is árvább.
Ismerjük ezt a tételt,
mind adja meg az árát,
mi ragyogni merészelt.*

*De álunkban kigyúlva
a fény emléke szárnyal,
s a nyár énekét fújja
a megfagyott madárdal.*

Az első januári éjszakán, lám, én is arra gondolok, hogy naponta nő a fény, ha egy cinketrillányival is, de egyre hosszabb a nappal.

Január második napja Jézus neve napja.

Más liturgikus hagyomány új év első vasárnapjára teszi, a reformátusok újév napján ünneplik. Az ünnep jelentőségére vall, hogy a katolikusok utána nevezik a januárt Jézus neve hónapjának is – árulja el nekünk Jankovics Marcell a Jelkép-kalendáriumában. – Az ünnep újabb bizonyága annak, hogy Jézus napistenségére, mitikus élettörténetének napévvalló párhuzamosságára vonatkozó hajdani képzetek „tudat alatt” még mindig elevenek.

Január másodikán, 1973-ban költözött örök mohái közé **Boros Ádám** botanikus. A mohagyűjtés és -kutatás legnagyobb magyar szakértője 1922-ben szerzett diplomát a budapesti Tudományegyetemen. Nevéhez fűződik a gyógynövénykutatás és természetes újjászervezése Csonka-Magyarországon. A flórakutatás s a rét-, legelő- és gyomvizsgálat, valamint a biológia általános kérdései mellett, legkedveltebb szakterülete a mohaszat volt. A **Magyarország mohái** (1953), majd az élete főművének tartott, külföldön is nagy elismerést szerzett **Magyarország mohaföldrajza és mohafldrója** (1968) máig alapműveknek számítanak. Egész Európára vonatkozó mohaspóraatlasz elkészítését tervezte. Egyik utolsó kutatóútja 1972-ben éppen a Tordai-hasadékban volt, ahonnan májmohagyűjtését egészítette ki. Kalauza **Csűrös István** botanikaprofesszorunk volt. Így találkozhattunk mi is – a botanika iránt elkötelezett biológushallgatók – vele ott, ahol a hasadék forrásere egy többlépcsős sellőt alkotva beleömlik a Hesdát-patakba, s kínálja az egész Sziget-hegység talán legszebb májmohását. A mohaspóraatlasznak csak a Kárpát-medencére vonatkozó része készült el, s az is már csak halála után jelent meg 1975-ben (társszerző: **Járainé Komlódi Magda**). Élete során 730 publikációt készített; ezek között kiemelkedő jelentőségű 51 kötetes terepnapló-sorozata, a **Florisztikai jegyzetek**. Államilag védett herbáriumát (130 ezer mohamintával és 63 ezer virágos növény lappal) halála után a **Természettudományi Múzeum Növénytára** vásárolta meg.

Emléke olyszerűen jön elő, mint ahogy azt a hetvenéves **Áprily Lajos** megfogalmazta 1957 táján a **Fa vagyok** című versében.

*Ködöt lehel a virradat
s január széljárása zordon.
A szélben hetven ágamat,
koronám hajladozva hordom.*

*Csúcsaimon ragadozók
települnek le: karmos ölyvek.*

A Nap-csillag izzó merengése az égen

*Körülöttem nagy köd-folyók
hömpölyögnek alá a völgynek.*

*Roppantanak szelek, fagyok.
De ha a fény győz, hetven ágam
a sugaraktól megragogyog
ködremekelte zúzmarában.*

650. levelem írásakor az járt a fejemben, hogy íme, éppen 74 évvel azután, hogy megpillantottam a fényt, jómagam is osztozom Áprily téli optimizmusában.

Januárban emlékezünk meg a magyar mohafldró második magyar kutatójáról is. 1818. január 6-án született **Hazslinszky Frigyes Ákos** botanikus. Úttörő munkát végzett a hazai virágtalan növények botanikai feldolgozása terén. Munkásságának fő területe a gombafldró kutatása és feldolgozása volt. Több fajt és a Hazslinszky-zuzmónemet (később: Melaspylia) róla nevezték el. 1863-tól az MTA tagja. Egyik főműve, az első tudományos igényű magyar növényhatározó könyv, a **Magyarhon edényes növényeinek fűvészeteti kézikönyve** 1872-ben jelent meg. **A magyar birodalom moh-fldrója** pedig 1885-ben. Ennek első kritikusa a marosvásárhelyi kollégium természetrajz katedrájának tanára, **Demeter Károly**, maga is nemzetközi híró mohász volt. Korai halála egy nagyívű kutatói életet tört derékba. 1890-ben, 38 éves korában tudóvsz végzett vele.

Az óév utolsó nappalán s az új esztendő első éjszakáján **Gál Éva Emese Téli éjszakájával** kívánok békés új esztendőt.

*Gyönyörű volt a hideg és a csend,
ahogy a téli éjszakába léptem,
a hó dermedt lélek volt idelent,
a csillag izzó merengés az égen,*

*s közöttük ködfoltok a sóhajok,
mintha vizes festékek áradása
öntene el egy fekete lapot,
hogy lélegzetet fessen a halálra.*

*Néztem a villogó csillagokat:
az időt legyőzik távoli fények,
ha áttör az égen a gondolat,
hogy kiássa a letűnt messzeséget,*

*s birtokba vegye múltját a jelen.
De minden jelen jövője a múltnak,
hát annyi halál lélegzik velem,
amennyire a csillagok vakultak,*

*mintha végtelen sír lenne az ég.
Mintha a bölcső is hantból születne,
halálosan terjed a messzeség.
Már átlátunk rajta a kezdetekre.*

*És egyszer túllátunk a kezdeten.
Hogy mit fog igazolni, és mit cáfol
a látvány (...), hogyha kilépünk a világból,
arról sejtésünk is alig lehet.*

Maradok kiváló tisztelettel.
Kelt 2024-ben, Szilveszter napján

Fenyves ködfolt-sóhaja lélegzetet fest a kék békességbe

A szilveszter igazi lényege: a hála, az újrakezdés lehetősége

Kezdjük az új évet hittel és hálával a szívünkben

Az év vége nemcsak búcsú, hanem egy új kezdet ígérete. Az elengedés és az álmódás pillanata. Szilveszter éjjelén számot vetünk az elmúlt évvel, és hálát adunk a tanulságokért és a kihívásokért. A szilveszter a remény ünnepe: azé a hité, hogy a holnap mindig tartogat valami jobbat. Soha ne felejtsük el, hogy minden új év egy üres könyv, amelyet mi tölthetünk meg álminkkal, terveinkkel és szeretetünkkel. És hogy mi a legszébb fogadalom? Talán az, hogy szeretettel és türelemmel fordulunk mások és önmagunk felé. Újévkor az álmink újra szárnyra kelnek, és lehetőségünk van arra, hogy jobb embereké váljunk. Koccintsunk hát az emlékekre, a barátságokra és a reményre, amelyek az új év alapját képezik!

Nagy-Bodó Tibor

Kecskés Csaba, a Marosvásárhelyi-Kövesdombi Unitárius Egyház-közseg lelkesze:

Imádságos érzések és gondolatok óév és új év határán

Földi életünknek keretet szab az ember alkotta idő. Évek, hónapok, hetek, napok, órák, percek, másodpercek mérik múlt, mulandó életünket. Esztendő végén és az új esztendő kezdetén határkőnél állunk mi, hívó, vallásos emberek is. Egyrészt visszatekintünk a mögöttünk hagyott útra, annak örömeire és nehézségeire, napfényes és borús pillanataira. Másrészt szívünkben-lelkünkben Istenbe vetett hittel és bizalommal tekintünk előre az új esztendő megszabott idejére, amelynek történései még ismeretlenek számunkra.

A mögöttünk hagyott 2024. esztendőt unitárius egyházunk az imádság esztendejének tekintette. Most, amikor két esztendő határán állunk, az unitárius énekeskönyv 64-es számú egyházi énekevel együtt mondjuk, imádkozzuk:

„Téged dicsérlek én Uram Isten, a te szent műved ide lenn minden.

Ide lenn, ott fenn, amerre látok: harmatsepp, porszem, napok, világok.

Tied a halál, tied az élet, ura vagy minden nagyknak, csekélynek.

Sietek hozzád az ima szárnyán, Atyám, fogadd el gyermekim hálám!”

Mi, véges, halandó emberek, a végtelen és örökkévaló Istenbe kapaszkodunk az óév alkonyán és az új év hajnalán is. Milyen gyönyörűen fogalmaz az idézett vers, ének szerzője, Endródi Sándor költő: „Sietek hozzád az ima szárnyán”. Ezt tesszük mi is. Istenhez fordulunk imádságos érzéseinkkel, gondolatainkkal, hitünkkel, reményességünkkel.

A 139. zsoltár versei is, amit a legendás Dávid királynak tulajdonítanak, hasonló gondolatokat, érzéseket fogalmaznak meg. Hogy Isten előtt nyitott könyv az életünk. Ismeri, amikor leülünk vagy felállunk, szemmel tartja járásunkat és pihenésünket, gondja van minden utunkra. Ő formált bennünket, az Ő véges teremtményei vagyunk.

Mínt csak az imént idézett költeménynek, éneknek a soraival csengenek egybe a zsoltárok gondolatai, amelyekben Isten végtelenségét, örökkévalóságát, de mégis az egyes emberekhez közel hajló szeretetét énekl meg.

A 139. zsoltár ezzel a kéréssel zárul: „Vizsgálj meg Istenem, ismerd meg szívemet! Próbálgat meg és ismerd meg gondolataimat!...”

Megállunk Isten gondviselő színe előtt óév végén, az új év reggelén. Új ruhába öltöztetjük szívünket-lel-

künket. De tulajdonképpen tegnapi önmagunkat, érzéseinket és gondolatainkat hozzuk Isten elé: örömeinket és sikereinket, a boldog pillanatokot, de gyöngeségeinket, gyászainkat, fájdalmainkat, törődéseinket is. Isten elé hozzuk, az ének soraival szólva, gyermeki hálaadásunkat, hitünket, reményességünket, bizalmunkat, embertársainkhoz közel hajolni tudó, másokat segíteni és megérteni kész és képes emberi lelkületünket. Hiszen ezek mind mi vagyunk: Istennek véges, földi teremtményei, emberek.

Kérjük a gondviselést Istenét, hogy az Úr 2025. esztendejében is vezérelje lépteinket. Indítson bennünket a jó cselekedetek gyakorlására, az Ő legjobb gyermeke, Jézus követésére, legyen a mi oltalmunk és gondviselőnk.

A 139. zsoltár ezzel a kéréssel zárul: „Vezess az örökkévalóság útján”.

Isten örökkévaló világának vagyunk több-kevesebb ideig a Földön élő teremtményei. Gondolkodó, érző, alkotó, szeretetet adni és kapni képes emberek. Földi életünkkel, cselekedeteinkkel, hitünkkel, szeretetünkkel az örök életet munkáljuk. Ahogyan Assisi Szent Ferenc fogalmaz imájában: „Amikor jóságot oltnak az eliramló időbe, munkáljuk, éljük az örök életet”.

Egy évvel ezelőtt a 2023. esztendő utolsó napjai szomorú hírt hoztak számunkra. Az egyetemes és erdélyi magyar kortárs költészet egyik legnagyobb alkotója, Kovács András Ferenc marosvásárhelyi költő is az örökkévalóságba költözött. Az ő költeményével, *Őszi-téli dallamok* című versével zárom gondolataimat két esztendő határán:

„Ki nyárból őszbe ballag át, sügárból széne balladát, –

Fölötte tépett, őszes ég, vörösbe tévedt szökevény.

Ki őszből télbe lépett, lehelne szélnek éneket, –

Fölötte köd, hó, szent hideg, s a dallam sem szól senkinek.

Ki tél, s tavasz felé megyen, miért tőprengjen éneken?”

Örökre úgysem tartana fölötte dal, se ballada.”

Akik eltávoztak az örökkévalóság útján a földi létből, azokat Isten ölelje, vigyázza ott a másik parton. Azoknak pedig, akik a földi téren, az ember szabta időben, Isten gondviselése folytán átléphetünk az új esztendőbe, adjon a Jöistեն hitet, erőt és szeretetet, hogy öhozzá tartozásunkról imáinkban és jó cselekedeteinkben tehesünk nap mint nap szép bizonyosságot az előtünk álló esztendőben is.

Szabó Éva újságíró, múzeumigazgató:

Rendhagyó évösszegző

– Egy ideig azt hittem, a kor hozza magával, hogy az érettebb kor veledjárója a csendre, nyugalomra törekvés, még így év végén is, szilveszterhez közeledve.

Szerettem készülni az évbücsűztató bulikra. Kiskoromban a szüleimmel, családi barátokkal, később barátokkal, szerelmeikkel.

Elképzelteltem volt számomra, hogy ne legyen zene, tánc, reggelig

font maradás, két-három óránként evés, kétszeri óévbücsűztató. Éjjelkor és egy órákor újra – Magyarországon ekkor volt éjfél.

Egészen világosan emlékszem még az erőteljesebb koccintásainkra, amikor a „második éjfélünk” belső harangja megkondult. Nem nézhettük a magyarországi adást, talán a rádiót kapcsoltuk be, ha tehettük, segítségül hívva az étert a kapcsolódáshoz. De énekeltük torkunkszakadtából egy-egy hargitai faház óvó melegében a magyar himnusz.

És nem fáztunk, hiszen testünket-lelkünket átjárta az a nehezen értelmezhető melegség, amelyet a kisebbségi lét csak erősíteni tudott.

Már nem emlékszem, mikor kezdtem inkább a csendre vágni, és lassan kimaradni a szilveszteréjszakai zsvivajgó bulikból.

Nincs különösebb jelentősége. Bár sokáig azt hittem, annak sincs, hogy a csend egyre inkább felértékelődik, átértelmeződik számomra. Úgy formál, hogy közben vigyáz arra, el ne veszítsem érzékeny, életvidám, bizakodó, mély hittel teli kis-lány éneket. Azt, aki ma is vagyok lelkem mélyén. Szeretem az emlékeimet, szeretem, hogy különleges érzés fog el az emlékezés hatására.

Hálás vagyok a felkérésért Nagy-Bodó Tibornak, még akkor is, ha rendhagyó gondolataim kissé nehezen szoríthatók be egy összegző évbücsűztatóba vagy újívi kívánságkoszába. Hálás vagyok, mert írásuk közben bejártam a Hargitát, a világnélküli nagyszülői házat, amelyet telente méteres hó vett körül, és amelyben igen derekas torna volt ösvényt lapátolni reggelente. Éreztem a tűzhelyen pattogott kukorica illatát, amelyet aztán felfűztünk a karácsonyfára. A rumos tea és a forralt bor ízét és melegét, amelyet azóta is minden évben szertartásosan készítek el a családomnak.

Az emlékezés nyugalma közben egyre inkább elhatárosodott bennem a vágy a megidézett békére, a békességre.

Mert ahol nincs béke, ott nem lehet csend sem. Mert ahol nincs szeretet, ott nem lehet békesség sem. Mindenekfelett pedig hit nélkül nem lehet Istennek tetsző élet sem.

Mit kívánok a magam számára az új évben? 2025-ben békét és csendet, szeretetet, békességet és legfőképpen elegendő hitet hozzá.

Aldott, békés, szeretetteljes, boldog új évet!

Dr. Puskás Attila, a Bolyai Farkas Elméleti Liceum tanára:

Hála mindenért, ami elmúlt, és bizalom mindaz iránt, ami következik

Az ősz végén, új év küszöbén mindenki számára a visszapiillantás és az előretékelés ideje.

Egy tanár ilyenkor sem tud elszakadni, kivetkőzni tanári mivoltából, hiszen a „tanárság” nem egyirányú tevékenység, hanem két fél – tanár és diák – és olykor szülői összhatása, amelyben mindenki alakul, átalakul.

Szilveszter estéjén nem csak a szociális médián keresztül a diákoktól érkező újévi jókívánságok nem engednek elszakadni tanári mivolt-

tomtól, hanem maga a visszatekintés sem lehet elvonatkozttatni tőlük, hiszen az év minden pillanatában „bennem voltak” ők is.

Ilyen ünnepi pillanatban szeretünk patetikusan, olykor szuperlatívuszokban fogalmazni, és megpróbálunk, szeretnénk csak a jóra emlékezni. Ilyenkor túllépünk minden apró bosszúságon, amit okozhatunk egymásnak, amit okozhat egy diák a tanárnak, és vice versa – mert angyalok csak karácsonykor járnak a földre.

Én is hálával tekintek vissza rájuk, valóságos, „egzisztenciális” hálával.

Hálával azért, hogy az élet és a hétköznapok szűrkeségébe folyamatos változást hoznak, mert egy gyermek, egy diák mellett nem lehet unatkozni.

Hálát azért, hogy a reggeli álmos tekinteteken keresztül életvidám, és nem életunt tekintetekkel találkozhatok, mert a gyermekek sokszor unják az iskolát, a tanulnivalót és a házi feladatot, de nem az életet, el-elentében sok felnőttel.

Hálát azért, hogy kimondottan fejlett igazságérzetükkel azonnal rátapintanak a lényegre, és nem rejtik véka alá véleményüket, amit, ha kell, bátran és olykor csipősen ki is fejtenek, ami, valljuk be őszintén, ha igaz, néha fáj.

Hálát azért, hogy nyitottak és nem bizalmatlanok, hogy kételkedés nélkül megérik az emberséget és a nyitottságot, és ilyenkor a végtelenség elárasztanak bizalmukkal.

Hálát azért, hogy hihetetlenül kreatívak, ha hagyjuk kibontakozni őket, és nem fojtjuk el bennük a képzelőerőt. Hálát azért, hogy nincsenek úgy „besavanyodva”, mint sokszor mi, felnőttek.

Hálát azért, hogy mellettük csak fizikailag lehet megöregedni, szellemileg örök fiatal maradhat az ember, ha van benne kellő nyitottság, ha nem égett ki, vagy nem fáradt bele a bürokráciába, a tanügy folyamatos útkeresésébe, a sokszor nyomasztó közepszerűségbe, ami olykor körülvesz.

De ha az ok-okozati viszonyt visszavezetjük, akkor hálások kell legyünk azoknak, akiktől a gyermekeket kaptuk, akik végül is bíznak abban, hogy segítünk nekik felelősségteljes, szerető és szerethető emberré válni.

És az ok-okozati viszony végső pontjaként hálások vagyunk a Jöistennek is, aki életet ajándékozott mindannyiunknak, hogy éljük felelősséggel, és iránta és embertársaink iránti hűséggel és szeretettel.

Hála mindenért, ami elmúlt, és bizalom mindaz iránt, ami következik. Boldog új esztendőt kívánok minden diáknak, szülőnek-nagyszülőnek és kollégának!

Szucher Ervin, a Vásárhelyi máfoszerkesztője és a TVR műsor-vezetője:

Határozottan állítom: boldog ember vagyok. Mivel érdemeltem ki mindezt, Istenem?

– Számomra igencsak finom ve-gyesre sikeredett a 2024-es esztendő. Ennyi vesztesség, mint az idén, talán még soha nem ért. Egyik barát, rokon, kolléga a másik után

távozott, tátongó űrt és sok-sok szép közös emléket hagyva maga után.

Szinte nem volt hét, amely ne tartogatott volna egy-egy újabb arc-culcsapást. A számszerű vesztességnél csak a minőségi volt jelentősebb. Ilyenkor érzi a leginkább az emberfia, hogy a „nincsenek pótolhatatlan személyek” jelszó mennyire üres és hamis szlogen, amelyet legfeljebb gógős cégvezető pufogtathat alkalmazottjai elbocsátása előtt. És szintén ilyenkor – amikor lényegében önmagunkat siratjuk – szembeesülünk azzal, hogy milyen aprók, gyengék, a sors fintorának kiszolgáltatót porszemek vagyunk.

Gyorsan tegyem hozzá, hogy a pohárnak van tele része is, nem is kicsi, sőt mondhatni annyi, hogy a sok jó, ami velem történt, már-már kezd kicsordulni. Kétségtelenül, mindennek fölé családnak gyarapodását helyezném. A hús-vér, kűszómászó, nevető kis élő játékszerrel Eszter lányom ajándékozott meg – a lehető legjobbkor.

Szakmai vonalon sem lehet okom panasza. Úgy érzem, a Magyar Újságírók Romániai Egyesületétől az írott sajtóban kifejtett tevékenységért kapott kitüntetés hosszú évek odaadó munkáját hivatott megkoronázni. Jólesett a Magyar Sportújságírók Szövetsége korábbi elismerése után egy itthoni díjat is bezsebelni, majd végighallgatni első népújságos rovatvezetőm, gyermekkori példaképem, Bodolai Gyöngyi talán túlságosan is szépre sikeredett méltatását.

Az ünneplésnél viszont sokkal fontosabbnak tartom, hogy a Fennvaló jóvoltából hivatássonként és gőzerővel folytathattam a munkámat. Az idén is sikerült az ország több szegletébe eljutnom, számos, a túlélésért küszködő szórványközösséget felkeresnem.

Es ha már itt tartunk, muszáj megjegyeznom, hogy anélkül, hogy bigott tulipánparti lennék, hatalmas elégtétellel tölt el az erdélyi magyar közösség szempontjából oly jól sikerült választási év. Most a politikusainkon a sor, hogy az elkövetkezendő négy évben a példásan teljesítő választók és elvárásaik szintjére emelkedjenek.

Szinte nem telik el olyan nap, amikor valaki ne érdeklődne az egészségem felől, nekem szögezzve a kérdést: hogy van a lábod? Úgy, mint új korában, felelem, és ebbe nem vegytek semmiféle túlzást. A járókeret és a mankók már csak megmosolyogtató emlékek; a bal- és az azt követő műtét, majd a közel egy esztendőig tartó rekupe-rációs folyamat után jobban megy a mozgás, sportolás meg hegymászás, mint azelőtt. Nyilván, nem profi szinten, de elég jól ahhoz, hogy a magyar újságíró-válogatottban is meg-megvillantsam az iskola udvaráról összeszedett tudá-somat.

Mindent egybevetve, határozottan állítom, hogy boldog ember vagyok, akinek mindene adott, amire szüksége van, és másokat is megpróbálgat boldoggá tenni. Sokszor fel is teszem magamban a kérdést: mivel érdemeltem ki mindezt, Istenem?

		1.	MESTEREM-BER (BIZ.)	FR. ÍRÓ (ERNEST) RÉGI MŰV. ISKOLA	... MARUT (TRAVEN)	EUROPA-KUPA (RÓV.)	FALEVEL NÉPIESEN	FÉLELEMI ÖSSZEGVEKTOR	NÉMET AUTÓ-MÁRKA	TALÁL	... KIRÁLYA (E. LALO)	ELEMI PARÁNY	KUTYA FRANCIA VÁROS	RITKA NŐI NÉV (AUG. 29.)	... ET MOI (GÉRALDY)	DOLOG, TÁRGY (LATIN)
Teknős Péter humoros aforizmáját idézzük a rejtvény fősoraiban.		A														G
	MUZSIKÁS EGYÜTTES							XVI. SZ. KÖLTŐ (GYÖRGY) MOZOG A FOLD					ÉNEKESNŐ (DIANA) ...-BOGAS (SZÉTÁGAZÓ)			
	EGYIPTOMI ISTENNŐ GABONÁT VÁG				VITATKOZIK ELŐTŐR A FÖLDBŐL					ARAB ÁLLAM LAKÓJA USA EL-NÓKE VOLT					FÉLÉVI! ÁGYRUGÓ-ZAT	
2.	A	ZÁSZLÓ IGÉJE LEHET	FLAMAND ÍRÓ (PIET VAN) NEHÉZFÉM		...CASTRO (KUBAI P.) ANGOL FÉRFINEV				GÖRÖG BETŰ RACHMANI-NOV-OPERA						FÉLSZEGI! KOSZTOLÁ-NYI MŰ-ZSÁJA	
	A SÓSAV SÓJA				FRANCIA RT. DEKLINÁL		RAGADOZÓ HAL BANK-BETÉTI		VÉRCSO-PORT BLAZÍRT			CSAK A KÖZÉPÉNI! GERMÁNIUM VEGYJELE		APÓS (NÉP.) AJULÓ		
	ÉSZAK-EURÓPAI FÉLSZIGET			HANGA JÓKAI HŐS-NŐ (FEKETE GYÉMÁNTOK)			SZOLZSE-NYICIN-MŰ POSZTÓ-FÉLE					USA-BO-SZORKÁNY-VÁROS AROMA				
	UGANDAI POLITIKUS (APOLLO MILTON)			FINN-SVÉD SZIGET PAPIRON RÓGZÍTETT			POSZTÓSZE-RŰ ANYAG ELÉG (LATIN)						NAPÓLEONI CSATAHELY FORGÓRÉS			
	DÜLEDÉK		MULAT LENGYEL AUTÓJEL				INDIAI KI-RÁLY VOLT IDÓS (RÓV.)					KÜZDŐTÉR FRANCIA SZEMÉLY-NÉVMÁS				GYILKOS IRÓNIA
	PÁRATLAN FAGY! A TETEJÉRE		ÉLÉNK SZÍN RÉGI TÖ-RÖK SÜLY-EGYSÉG			AB ... (HA-RAGGAL) MŰSOR-SZÓRÁS				NŐI NÉV (MÁJ. 13.) BECÉZETT PÁL					EGYESI! HASAD, TÖRIK	
		ÚJSÁGCIK-KET VÁG KI ARANY (LATIN)			ISMERT, TUDOTT JAPAN VÁROS				FENNSÍK BELGRÁDI PALOTA						KETTŐS BETŰ JAP. FESTŐ (MASZUO)	
	TIBETI SZARVAS-MARHA		HATBÓL KETTŐ! HÁZSOROK KÖZT VAN		ADY EGYIK ÁLNEVE AZ IRTISBE ÖMLIK		RÓMAI 101 24 ÓRÁRA VONATKOZÓ		A SZARKA FARKAI MUZSIKA			ÁLLÓVIZ A VOLGÁBA ÖMLIK		MÁRAMA-ROSI FOLYÓ TANK-BELSŐ!		
	... ALÓFA (TONGA FŐVÁROSA)		MITOLÓGIAI ÓRIÁS NORVÉG FÉRFINEV				EGYÉNI MŰ-SORSZÁM DECEBAL NÉPE					SZEKÉRYNI TEHER KIS REND-ŐRI EGYSÉG				
	A SZERELMI KÖLTÉSZEZET MŰZSÁJA			BUDAPEST RÉSZE ... CAPONE (GENGSZTER)				NŐI NÉV (SZEPT. 15.) ÉTLEN RÉNI!					SZÁMÁRA LATIN ÉS			
	q	VILÁGOS (FRANCIA) MAGYAR AUTÓJEL				ÁGYNEMŰ RÉSZE LITER (RÓV.)				FR. TERÜ-LETMÉRTÉK OLASZ AUTÓJEL			...ES-SALA-AM (TANZÁ-NIAI VÁROS) EZERI!			
	L.N.J.	E									LA ... (A. QUINN FILMJE)					

		1.	JOBBA TESZT	ROSSZ GYO-MORÉZÉS ARRAFELÉ TASZIT	A KAPA ÉS A NAGY-HARANG PÁRJA	BESZÍVI!	ÁZSIAI FOLYÓ	TOVÁBBÁ ... FE (ÚJ-MEXIKÓ FŐVÁROSA)	SÁNC	FELHAJTÁS	A FLUOR ÉS A BŐR VEGYJELE	... PELIN (BOLGÁR ÍRÓ)	VENDÉGLŐI LAP SZÁMSORS-JÁTEK	ELEDEL	ISME	BÁLNA
A rejtvény fősoraiban egy szerző nélküli „aranyköpést” idézünk.		A														L
	JUTTAT			GYŰRETLEN SKÁLA-HANG				HARAMIA MERIDIONÁ-LIS					LONDONI KEPTÁR HATTYÚK ... (BALETT)			
	IGAZ ...EZREDES (SZABÓ I. FILMJE)				VISZOLYGÁS OH, ÉLETEK ... (ADY)				EZEN A HELYEN KUKORICA-PÁLINKA						MAGYAR AUTÓJEL HIDROXI-BENZOL	
2.	S	ESÉLYEKEN TÓPRENG	BOLGÁR HEGY STAR ... (S.F. FILM)		AMI SZÁMÍT ... MARK (VÉDJEGY)				PÁGER ... (SZÍNÉSZ) ... EKBERG (SZÍNÉSZNŐ)						OLASZ ÍRÓ (DARIO) MODOROS-SÁG	
	FACSEM-TÉT FÖLDBE TEVŐ			ÜRES TÁLI! GYILKOS AFRIKAI VÍRUS			RANGJELZŐ ELŐTAG TÉLI SPORT		A MATT LÉNYEGEI! GÖRÖG BETŰ			VÉDELMEZ ÁSVÁNYI FŰSZER		AZ ÖSSZE-ADÁS SZAVA PAPIRUSZ-HAJÓ		
	VIVŐ-ESZKÖZ		KUTAT ... FLYNN (SZÍNÉSZ)				VEGYIKŐ-TÉS-FÉLE KÖRSZERŰ					KÖLTŐNK (JÁNOS) ROSTA				
	ATTILA NÉV-VÁLTOZATA			ÁZSIAI KÉL-MEFESTÉS SZENVEDÉLYE-SEN KÖVET				... FORMAN (RENDEZŐ) AZ IRIGY-SÉG SZÍNE					CELEBESZI VADTULOK OLASZ KÖZSÉG			
	TARTÓ		... ISLAND (USA-TAGÁLL) AIR INDIA (RÓV.)				A NOSZTY FIÚ ... NÉMA DUDA!				BESZEGI! TUPOLJEV REPŰLŐ-GEPE (RÓV.)			PETROV ÍRÓTÁRSA FRANCIA ARANY		
	ELEKI MAGAD		AZ AARE FR. NEVE KEDVES (ANGOL)			SOKBA KERÜL ARC (RÉG.)				BÁLINT ... (ÍRÓ) KISLÁNYOK JÁTEKA					FÉLÉVI! POKRÓC	
		KÉTPÓLUSÚ FÉLVEZETŐ ARAB NEMES			OPOLE FO-LYÓJA MUNKA, TÁRGY					BERENDE-ZÉS RÉSZE RIGID					A TREND KEZDETE! LÉTEZIK	
	RÉSZBEN MEGSEJTI!		PARIPA ROCK AND ... (TÁNC)		DOKTOR (RÓV.) FASOROS SÉTÁNY		KILOGRAMM (RÓV.) VÉG (NÉMET)		AZ AKTUÁ-LIS 24 ÓRA VÁR (NÉMET)		... PACINO (SZÍNÉSZ) BENEDEK ... (MESES)			TEJTERMÉK SZABADOS B. OPERETT		
	ÉV (ANGOL) RÉMURA-LOM			KÍNAI FILO-ZÓFUS UTCA (FRANCIA)			ATLÉTA (BIKILA) OMÁNI, SPA-NYOL, NÉMET					KÖZEL-KE-LETI ÁLLAM LATIN CSONT				FŰSZEREZ
				DÉL-AM. FŰ-VES PUSZTA BŐR ÉS KÉN VEGYJELE				HATALMÁ-BAN TARTÓ TE ÉS Ó					IPARI TANULÓ JEGYZETEL			
	A NIKKEL VEGYJELE		FELVIDÉKI KISÉRTETES HELYSÉG EGYEI			NÉMET MON-DÁK HŐSE A FOSZFOR VEGYJELE				HULL NÉVELŐ					FÁBA VÉS GIGA (RÓV.)	
	L.N.J.	A										SZAVAKAT TOLD				

Golovin: A bronzérmünk igazi csoda!

A magyar válogatott öröme a világbajnok és olimpiai ezüstérmes francia csapat ellen 25-24-re megnyert bronzmérkőzés végén
Fotó: MTI/Tóth Zsombor

Golovin Vlagyimir szövetségi kapitány szerint a magyar női kézilabda-válogatott Európa-bajnoki bronzérme igazi csodának számít Magyarországon.

„Nagy volt az izgalom a kontinentszorna alatt, két hétig uraltuk az újságok címlapjait, ahol általában a labdarúgás szerepel. Magyarországon a bronzérmünk karácsonyi ajándéknak számított” – nyilatkozta a Bisztrij Centr nevű orosz hírportálnak a szakvezető.

Golovin Vlagyimir elárulta, sok gratulációt kapott Oroszországból, még olyanok is írtak neki, akikkel az 1990-es évek óta szinte alig kommunikált. Köztük volt például korábbi csapattársa, a CSZKA Moszkva új vezetőedzője, Oleg Minyin is.

A kapitány reményei szerint a válogatott kapja az év legjobb csapatának járó díjat az M4 Sport – az év sportolója gálán.

„A mi bronzérmünk igazi csoda! A játékosokat most televízió-műsorokba hívják. Engem is, de megpróbálok visszautasítani, mert nem nagyon szeretem az ilyeneket. Menjenek csak a lányok, nekik biztosan tetszik!” – mesélte.

Leszögezte, szerinte továbbra sem tartoznak az élcsapatok közé, hat-hét válogatott előttük van. Felidézte, hogy a Magyar Kézilabda-szövetség elvárása a legjobb hat közé kerülés volt, de a játékosok kijelentették, hogy dobogóra akarnak állni. „A torna előtt a lányok hittek abban, hogy érmet nyerünk. És ezek nem üres szavak voltak. Márpedig ha a játékosok nyerni akarnak, nagyon könnyű velük dolgozni” – magyarázta Golovin.

Felidézte, hogy a jelenlegi keret nyolc-

zilenc tagjával már a világ- és Európa-bajnoki aranyérmes juniorválogatottnál együtt dolgozott, a mostani siker alapjait ott rakták le, de a játékosok tovább dolgoztak azért, hogy felnőtt szinten is elérjék a céljaikat. „A lányok érezték, hogy nem volt hiábavaló a sok munka, így remek csapat alakult ki. Egy meccset egy játékos is megnyerhet, de az Eb-sikerhez egy csapat kell. Még azok is sokat tettek érte, akik kevesebbet játszottak. Nem riadtak meg az elvárásoktól, nem kellett félni a vereségtől” – vélekedett.

Golovin Vlagyimir elárulta, a mérkőzések között általában egy edzést és két videóelemzést tartanak, de a franciák elleni győztes bronzmeccset videózás nélkül megúszták a játékosok. „A 26 nap alatt még jobban megszerettük egymást, így a szavak is elegendők voltak. Tudták, mit kell tenniük. Nevettünk, és mosolyogva mentünk a meccsre. Fejben amúgy is szállóágban voltak, így aligha ragadtak volna meg az új információk” – mesélte.

Golovin Vlagyimir szövetségi kapitány a magyar női kézilabda-válogatott edzésén a debreceni Főnix Arénában 2024. november 27-én, egy nappal a kontinentszorna kezdete előtt
Fotó: MTI/Czegledi Zsolt

A kapitány...

...Klujber Katrinról: „Szinte senki sem tudja, de a torna gólkirályának egészségi problémái voltak: a térde fájt, majd meghúzódtak az ágyéki izmai. Ennek ellenére mindenképpen játszani akart.”

...Vámos Petréről: „Gyorsaságban és magabiztosságban is fejlődött, és tapasztaltabb is lett. A maga módján zseni. Néhány év múlva elérheti Görbicz Anita szintjét, de biztosan nem lesz második Görbicz, mert minden játékos egyedi.”

...Simon Petréről: „Mentálisan erős, kritikus helyzetekben rendre helyes döntéseket hoz. Ilyenkor nem kapcsol ki az agya, nem csak az ösztöneire hagyatkozik. A mostani szezonban a Ferencvárosnál nem kap elegendő játéklehetőséget – Andrea Lekic és Darja Dmitrijeva után csak harmadik számú irányító –, pedig az ő korában sok játékidőre lenne szüksége.”

...Kácsor Grétáról: „Nagyon jó játékos, de úgy tűnik, a válogatottban túlságosan nagy nyomást érez magán, hiszen debreceni színeken nyolc-kilenc gólt lőtt a Győr és a Ferencváros ellen. A nemzeti csapatban egyelőre nem tud ilyen jó teljesítményt nyújtani.”

Kézilabda a téli olimpián?!

A sportágban szárnyra kaptak olyan híresztelések, amelyek szerint a strandkézilabda bekerülhet a nyári olimpia programjába, a teremkézilabda pedig átkerül a téli olimpiára. Golovin Vlagyimir szerint ez egyáltalán nem lenne jó. A szakember úgy véli, több országban kellene népszerűvé tenni a kézilabdát, ezért is volt jó döntés az Európa-bajnokság létszám bővítése.

Röviden

* Hatalmas meglepetésre kikapott a bajnok Kolozsvári U-BT Râmnicu Vâlcea, a kosárlabda Nemzeti Liga 14. fordulójában, az eredmény 100:97. Az erdélyi alakulatnak ez volt az idénybeli negyedik veresége, így a tabellán csak az ötödik helyet foglalja el. A ranglista élén a mindeddig hibátlan Nagyvárad áll, amely 14 megnyert mérkőzést számlál.

* Elájult a galaciak edzője a Voluntari elleni szombat esti mérkőzés második negyedének vége felé. Florin Ninit felélesztették, majd az egyik bukaresti kórházba szállították, ahol stabilizálták az állapotát. Az 54 éves szakembert már hazaengedték, klubja szerint pedig a január 5-én esedékes, következő bajnoki mérkőzésen leülhet csapata kispadjára. A szombat esti meccset amúgy a Voluntari nyerte, 116:88-ra.

* Gulácsi Pétert választotta az idény eddigi legjobb kapusának a német labdarúgó Bundesligában a Kicker. A szaklap szerint egyedül az RB Lipcse magyar hálóőre nyújtott nemzetközi szintű teljesítményt a poszton Németországban. Bár a Bajnokok Ligájában voltak hibái, és szeptemberben a magyar válogatottban sem remekelt a németek elleni mérkőzésen, összességében mégis stabilan és megbízhatóan teljesített, 14 meccsből 8-szor nem is kapott gólt, írták a Kickerben.

* A Liverpool 5-0-ra nyert a West Ham United otthonában az angol labdarúgó-bajnokság 19. fordulójának vasárnapjában. A londoni találkozó első felvonásában háromgólos előnyre tett szert a vendégegyüttes, amelyben Szoboszlai Dominik korábban begyűjtött sárga lapjai miatt nem léphetett pályára. A fordulás után tovább növelte előnyét a Premier League listavezetője, amelynél Mohamed Szalah, a bajnoki góllövőlista éllovasa (17) egy találatot és két gólpasszt jegyzett.

* Egyaránt 2-2-es döntetlenre zárult a Fulham – Bournemouth és a Tottenham – Wolverhampton Wanderers mérkőzés az angol labdarúgó Premier Liga idei utolsó fordulójában. A Bournemouth 21-szeres magyar válogatott védője, Kerkez Milos végigjátszotta a összecsapást. Hasonlóan, bár az előző mérkőzésen elszennvedett sérülése miatt kérdéses volt a játéka, a román Radu Drăgușin felépült és helyet kapott a kezdőcsapatban, és a végéig nem is cserélték le.

* A Manchester City győzelemmel ünnepelte Pep Guardiola 500. meccsét a kispadon. Az angol labdarúgó Premier Liga bajnoka Savinho és Erling Haaland góljával 2-0-ra győzött a Leicester ellen, vasárnap. A Manchester City ezzel megszakitotta a negatív sorozatát, de a játék még mindig sok kívánnivalót hagyott maga után.

* Az olasz labdarúgó Serie A-ban, szombaton a hajrában szerzett góllal nyert a Parma a Monza ellen. A hazaiaknál Balogh Botond, valamint a két román légiós, Dennis Man és Valentin Mihăilă is kezdő volt. A magyar védő végigjátszotta a mérkőzést, míg a románok közül Mant a 72. percben lecserélték, míg Mihăilă a 8. hosszabbításpercben gólpasszt adott Valentinak, a Parma pedig 2-1-re nyert.

* A Napoli 1-0-ra felülmúlta a vendég Venezia együttesét az olasz labdarúgó-bajnokság 18. fordulójának vasárnapi játéknapján. A hazaiak a 37. percben megszerezhették volna a vezetést, azonban a 120-szoros belga válogatott csatár, Romelu Lukaku büntetőt hibázott. A mérkőzés hajrájához közeledve Giacomo Raspadori lötte a győztes találatot, így a nápolyiak otthon tartották a három pontot. További eredmény: AC Milan – AS Roma 1-1.

Januárban szervezi az Active 7 a házi teremtoránát

Czibalmos Ferenc Attila

A 2024/2025-ös Hargita megyei női kézilabda-bajnokságba az idén mindössze öt csapat iratkozott be: az Active 7 Marosvásárhely mellett Zetelaka, Szentegyháza, Székelykeresztúr és a Csíkszeredai NKSZ harcol a bajnoki pontokért az öt teremtoránán.

Az idei bajnokságba nem nevezett be a Hargita KK Székelyudvarhely, amely a román másodosztályban játszik, nem jelentkezett Szová-

váta és Nyárádszereda, de Felcsík csapata sem.

Az első teremtoránát október közepén a zetelaki sportcsarnokban rendezték. Az Active 7 a házigazdák ellen 33-33-as döntetlent ért el, míg a Szentegyháza két győztes mérkőzés után vezette a tabellát, így éllovasként mérkőzött meg az Active 7-tel a novemberben tartott második teremtoránán, Székelykeresztúron. A marosvásárhelyieknek ez a mérkőzésük is döntetlenre végződött, azonban mégsem nyeretle-

Fotó: HMKSZ – AJHH

nül tértek haza, arról a házigazdák „tehetnek”, ugyanis nem voltak/nem tudtak partiban lenni az egymás elleni összecsapáson.

A következő bajnoki forduló helyszínei és időpontjai: Marosvásárhely (január 25.), Szentegyháza (március 8.), Csíkszeredai Szentegyháza (április 12.).

Eredményjelző

Hargita megyei női kézilabda-bajnokság:

* 1. torna: Zetelaka – Csíkszereda 34-21, Szentegyháza – Székelykeresztúr 46-31, Csíkszereda – Szentegyháza 23-35, Active 7 – Zetelaka 33-33;

* 2. torna: Székelykeresztúr – Csíkszereda 14-21, Szentegyháza – Active 7 32-32, Zetelaka – Szentegyháza 29-37, Active 7 – Székelykeresztúr 43-18.

A tabella

1. Szentegyháza	4	3	1	0	150-115	10
2. Active 7	3	1	2	0	108-83	5
3. Zetelaka	3	1	1	1	96-91	4
4. Csíkszereda	3	1	0	2	65-83	3
5. Székelykeresztúr	3	0	0	3	63-110	0

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Számadás

A legfontosabb az életben, hogy önmagammal legyek megbékélve.

Remélhetőleg fel tudom dolgozni veszteségeimet, élni kell, túl kell élni. Ez élet ajándék, de nem könnyű korlátjainkból kilépni.

Hiszem, hogy van csoda, pedig még nem igazán láttam valódit. Az élet naponta kínál esélyeket. Én mindig örülök ilyenkor, és köszönöm, ha vannak, de mindig látok valami fantáziát, többletet a buktatókban is.

Ha mindig azon kesergek, hogy mit veszítettem a tegnap, elvesztem a jelent, értelmetlen lesz a jövőm is. Akkor már nem érdemes élni. Inkább a dolgok jobbik oldalának, a napsütésnek kell örülni. Nem igaz?

Az élet csak egy időt ismer, a jelent. Egyetlen érzékelhető valóság az a perc, amelyet éppen élünk, és nem az, amelyik elmúlt, vagy el sem jött. Ha elmulasztjuk a szeretetet, elmulasztjuk az életet. Lehetünk problémák okozói, de lehetünk azok is, akik megoldják őket.

Az életben az apróságok fontosak, amiből felépül a bizalom légköre. Hegyeket tud mozgatni a szép emberi szó, nemcsak köveket. A stílusom nem a kénye-

lem, hanem a munka és a tevékenység, a gondolatok adnak szárnyat.

Jó, ha humor is van. A lelki egészségnek, energiánk kritériumai ezek. Ezáltal kapaszkodunk az életbe, teszünk valamit is önmagunkért, türelmesek vagyunk másokhoz is, törődünk barátainkkal.

A ma embere elidegenedik önmagától, embertársaitól. Természetesen vannak dolgok, amik zavarják az életünket. Az intelligencia szellemi nyitottságot, egészséges ítéletalkotást követel. Az embernek hinni kell másokban, hogy önmagában is hiessen. Szeresük hibáinkat is, de tanuljunk belőlük.

Az egyik legnagyobb csapás, ami az embert érheti, hogy nem tud hinni. Rejtőzködő szeretet mindenki-
ben van, felmelegíti a vacogókat, biztonságot ad, megóv. Minden ember esendő, önmagunkban is csalódhatunk.

Nem kellene számat adnom róla. Aki nem ért semmit, nem is ér semmit. Ne ragaszkodjon hozzám senki. Ebben a világban nem tehetünk nagy dolgokat, csak keveset, de jó, ha azt szeretettel tesszük. Bízom abban, hogy a jövőben minden jóra fordul.

Özvegy Gálfiné Kenedich Pirocska

Kiváló szolgáltatások a szovátai Aluniş Szállóban

Nyugdíjascsoportunknak, amelynek volt szerencséje december 3-ától kezelési és üdülőjegyet kapni a szovátai Aluniş Szálloda, nagyon kellemes időtöltésben volt része. Már a recepción nagyon kedves és udvarias fogadtatásban volt részünk. A szobák nagyon elegánsak, tiszták és kényelmesek.

Az egészségügyi központban Hârşan doktor úr megvizsgált, és kiírta a megfelelő kezelést mindenkinek, személyre szabottan. A kezeléseket egy nagyon jól képzett csapat végzi, udvariasan és odaadással. A kezelőbázis tökéletes minden szempontból, tiszta, elegáns és igényes.

Külön dicséretet érdemelnek a szakácsnők, akik nagyon ízletesen és egészségesen főznek, a felszolgálók is udvariasak.

A szálloda vendégélőjében minden este élő zenével kedveskedtek a vendégeknek, a különböző terápiák mellett táncterápiában is részesültek.

A fentiekért köszönetünket fejezzük ki Pirocska Ioan tulajdonosnak, jó egészséget, boldogságot, boldog új évet kívánva neki szép családjá körében. Hasonló jókat kívánunk az összes alkalmazottnak.

Máté Lujza, Câmpeanu A.,
Gál Margit és Bakó Apollónia

150 cipő lelt gazdára

Az Angyalok a Városban Egyesület egy újabb sikert könyvelhet el.

A 100 lélek – 100 cipő adománygyűjtő tevékenységünk lezárult.

100 nagyon szegény családban élő kisgyermeknek, gyermeknek és fiatalnak hozott az angyal meleg, minőségi téli lábbelit.

Ezenfelül a ShoeBox szívvel-lélekkel felajánlott tiszta új cipőket, és azokat mind eljuttattuk a marosvásárhelyi hajléktalan személyeknek fenntartott szállásra. Így összesen 150 személynek sikerült mosolyt varázsolni az arcára.

Köszönettel tartozunk nektek, akikben él a tenni

akarás vágya, minden jóakarátú személynek! Azoknak is, akik hozzájárultak a jótékonysági koncert megszervezéséhez és a jótékonysági vacsorához.

Köszönjük a médianak, legfőképpen a Népszá-
gnak, hogy hírül adta az akciónkat, és ezzel segítette a munkánkat! Önöknek, olvasóknak is köszönet a személyes adományokért.

Köszönjük a cégeknek, üzletvezetőknek, hogy közösen építhetjük a közösségünket.

Hálásan megköszönjük a rengeteg felajánlást, amelyet mindig a lehető legjobb helyre juttatunk.

Kovács Katalin, az Angyalok a Városban
Egyesület egyik alapítója

Mindenhol és mindenkor jó!

Az időskorúakról hallva az emberek azon csodálkoznak, hogy még él?! De vannak, akik örömet sugallnak, mosolyt tükröznek – ezek közé tartozom én is. Egy kis eseményt szeretnék felvillantani pozitív eseményeimből. Pár évvel ezelőtt háziorvosomtól ballagtam hazafelé, hétköznap délelőtt, kezemben sétatáborral...

Szembejött velem egy fagyöngy-csokorral a kezében egy fiatal cigány ember. Hirtelen megállítottam, és megkérdeztem, hogy a piacról jön-e, ott vásárolta-e a gyönyörű csokornyí gyógynövényt, és meny-nyibe került.

A válasza ez volt: kettévette a csokrot, és felét nekem adta, mondván, hogy ingyen kapta, és így adja tovább, így illik. Boldog karácsonyt kívánt, és ment tovább.

Én szinte megfagytam a csodálkozástól. Vannak belénk rögzült furcsaságok, mint például: jó tett helyébe ne várj semmit! S íme, jó tettek ma is vannak.

Így ünnepek táján megfogalmazom, hogy mindenütt jó, de a legjobb otthon! Tovább? Mindenhol jó, de a legjobb a templomban, Isten házában.

Szlovácsék Ida,
Dicsőszentmárton

A rovatban közölt levelek tartalmáért,
a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek.

Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket.

A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat
és lakcímüket.

Címünk: nepujzag@e-nepujzag.ro

Fergeteges szilveszteri mulatság várja a Csináljuk a fesztivált! nézőit

A legnagyobb magyar slágerekkel búcsúztathatják december 31-én 22.50-tól az óévet a Duna nézői. A Csináljuk a fesztivált! szilveszteresti gálaadásában a stílusok és korszakok nagy találkozása várható: az 1910-es évek operettjei között színpadon térnek vissza a házibulik elmaradhatatlan popdalalaival.

Egy dal erejéig Süsü is színpadra lép, és az operett műfaj sztárja Kis Grófo dalával táncoltatja meg a zsúrit és a közönséget.

Az év utolsó nagy buliján a magyar könnyűzenei élet közkedvelt előadói lépnek fel, mások mellett Vincze Lilla, Csorba Lóci, Kirchknopf Gergő és Palcsó Tamás. Az előadók sorából a színházi élet kiválóságai sem maradhatnak ki. Mahó Andrea merőben más műfajban bizonyítja, hogy „ha szombat este táncol”, akkor garantált a siker, Mészáros Árpád Zsoltnak pedig a nézése és a járása is egészen más lesz a Csináljuk a fesztivált! színpadán. Az estét duettek teszik még különlegesebbé, eddig nem látott párosok előadásában. Az idén ősztől online hallható Cukás Mese-rádió tiszteletére pedig Süsü is a sztárfellépőkkel együtt ünnepel, és elhangzik a híres egyfejű dala. Az adás különlegessége, hogy kizárólag a stúdió közönségén múlik, melyik lesz az az egyetlen sláger, ami továbbjuthat az elődöntőbe. A Csináljuk a fesztivált! – szilveszteri gálaadás – december 31-én, kedden 22.50-tól kezdődik a Dunán. (közlemény)

Elfogadták az új erdészeti törvénykönyvet

„Az új erdészeti törvénykönyv szerepe, hogy egyensúlyt teremtsen az erdővédelem és a fenntartható erdőgazdálkodás, az erdőtulajdonosok támogatása és az erdészeti bűncselekmények visszaszorítása között. Ezt támogattuk korábban a szenátusi vitákon és az elmúlt napok négy párti egyeztetésén is. Egyebek mellett megteremtettük a feltételeit annak, hogy a mezőgazdasági támogatásokhoz hasonlóan területalapú támogatást kaphassanak az erdőtulajdonosok. Csökkentettük a bürokráciát, az üzemtervek 20 évig lesznek érvényesek, a tulajdonosok akkor is kitermelhetik a fát, ha nincs meg a hagyatéki tárgyalás, és a közúti kihágásoknál alkalmazott büntetőpontok mintájára pontrendszert vezetünk be a falopás visszaszorítására” – hangsúlyozta Tánczos Barna, az RMDSZ Hargita megyei szenátora.

„Támogatjuk a szabad és felelős túrázást, erdőjárást – erről is rendelkezik az új erdészeti törvénykönyv. Az RMDSZ támogatta azokat a rendelkezéseket is, amelyek az erdőbe való szabad bejárást és az erdőben való felelős túrázást teszik lehetővé, valamint a főváros körüli zöld övezet létrehozását is” – emelte ki Csoma Botond, az RMDSZ képviselőházi frakcióvezetője.

A tervezett képviselőházi vitája során az RMDSZ-nek sikerült elfogadtatnia azt a rendelkezést, amely alapján a kibocsátási kvótákból befolyt összegekből az erdőtulajdonosoknak támogatást kell biztosítani, elismerve az erdők szénmegkötő szerepét, és támogatva a felelős erdőgazdálkodást.

Az RMDSZ kezdeményezte azt a rendelkezést is, amely szerint az erdészeti üzemtervek érvényességét a jelenlegi 10 évről 20 évre növelik, kivéve a nyár, fűz és más, gyorsan növő fajok esetében, amelyek 5

vagy 10 évre készülnek. Ugyanakkor az új jogszabály csökkenti a bürokráciát, és lehetőséget teremt a legfeljebb 30 hektáros erdőterületek tulajdonosainak, hogy a hagyatéki eljárás lefolytatása nélkül is kitermelhessék a fát egy erdészettel kötött szerződés alapján.

Korábban, szintén az RMDSZ javaslatára, bekerült az erdészeti törvénykönyvbe, hogy a védett erdők tulajdonosainak jár a kitermelési korlátozások utáni kompenzáció arra a periódusra is, amikor a kormány nem fogadta el az ehhez szükséges határozatot, de az Európai Bizottság jóváhagyta a támogatási programot. Emellett a szövetség javaslatára az új törvény lehetőséget ad az erdészeteknek, hogy a profitadjuk 10%-át az erdészeti oktatást biztosító intézményeknek ajánlják fel.

Az új erdészeti törvénykönyv az államfői kihirdetés után lép hatályba. (RMDSZ-közlemény)

MAROS MEGYEI TANÁCS
REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ÉS PÁLYÁZATI SZOLGÁLAT
KÖRNYEZETVÉDELMI OSZTÁLY

HIRDETÉS

A Maros Megyei Tanács tájékoztatja az érintett nyilvánosságot „A 2. számú hulladéklerakó cella építése a kerelőszentpáli hulladéklerakó állomáson, Maros megyében” elnevezésű projekt környezeti engedélyének kiadásáról, amely projektet Maros megyében, Kerelőszentpál településen, a 8/B szám alatti helyszínen javasolnak kivitelezésre.

A környezeti engedély tervezete és a döntés meghozatalához szükséges releváns információk megtekinthetők a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség székhelyén (Marosvásárhely, Hídvég utca 10. szám), hétfőn 9:00-15:00 óra között, keddtől péntekig 9.00-12.00 óra között, valamint a következő weboldalon: <http://apmms.anpm.ro>.

Az érdeklőt személyek megjegyzéseiket a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. sz. alatti székhelyére küldhetik postán, vagy bevitethet személyesen hétfőn 9:00-15:00 óra között, keddtől péntekig 9.00-12.00 óra között, valamint elküldhetik e-mailben az office@apmms.anpm.ro e-mail-címre, a döntés közzétételétől számított 10 napon belül.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Az állat- és madárvilág ellenségei

Petárdazajos ünnepnapok

A karácsonyi ünnepkör, majd a szilveszteri harsány ünneplés időszakában egyre többen veszik igénybe a sürgősségi állatorvosi szolgálatot. Többnyire a zajtól megriadt és menekülő állatok sérülései miatt kerül sor egyre több életmentő beavatkozásra. De nemcsak a kutyák, macskák, lovak, hanem a gazdáik, az idősök, csecsemők, kisgyerekek, állatvédők is rettegnek a petárdák, pukánók, recsegők hanghatásaitól, a tűzijátékoktól, amelyek a madárvilágot és még az erősebb idegzetű állatvilágot is megviselik.

Szer Pálosy Piroska

Maros megyében a rendőrség szerint 35 vállalkozásnak van engedélye pirotechnikai termékek forgalmazására és alkalmazására. Ezekhez adódik az interneten bárki által beszerezhető tűzijátékok végeletlen sora. Több országban, így Romániában is az állatvédők évről évre aláírásgyűjtést indítanak a pirotechnikai eszközök forgalmazásának a betiltása végett, de egyelőre eredménytelenül. Reménykedjünk, hogy Kolozsvár példáját követve talán ez is a jövőben helyi vagy épp országos törvényhatározattá válik. Bár tilos és bírságható a családi háztól és négyzetes épületektől kevesebb mint 50 méterre, a négyzetesnél magasabb épületektől 100 méterre belül pirotechnikai eszközöket működtésbe hozni, ezt minden robbantató figyelmen kívül hagyja, és talán épp izgalmas kihívásként gyakorolják. A rendfenntartók egyelőre a pirotechnikai eszközöket forgalmazók ellenőrzésén kívül sok eredményt nem tudnak felmutatni, azzal védekeznek, hogy képtelenség elkapni még azokat is, akik az erkélyekről dobják a gyanútlan járókelők mellé vagy épp ruházatukra a pukánókat. Sajnos a felelőtlen tündészek a családi házak udvarára is előszeretettel hajtják be a tűz- és balesetveszélyes „szórakoztató eszközöket” a háziállatok vagy épp az idős emberek rémületére, majd visongva rohannak el.

Kutyaszilveszter

A téli ünnepek időszakában egyre több kutyát és cicát keresnek a gazdáik, ezért rendkívüli szerepe van a kötelező mikrochipnek, valamint a kutya nyakörvére rögzített cetlinek, melyen a gazdi elérhetőségei vannak. A rémültségtől a kutyák hihetetlen távolságokat tudnak megtenni, ezért, ha megtörtént a baj, érdemes akár tíz kilométeres körzetben is keresni az állatot. Az ünnepek ideje alatt elszendvedett stresszhatások ideg-összeroppanáshoz hasonlítható elváltozásokat okoznak. A tűzijátékok éles fényei és a hangos robbanások felkavarók az állatok számára. Ami számunkra a dobhártyánkat alaposan megrezegtető petárdacsattanás, az állatok hallószerveire ágyúdörgésként hathat, ezért legtöbbször pánikba esnek, amivel saját magukat és az embereket is veszélybe sodorhatják. De nem csak a petárda, egy csillagszóró is felboríthatja a házi kedvencek közérzetét, mivel az ismeretlen zajok és fények nyugtalanítóak számukra. Egy hónapnak is el kell telnie, míg az állatok idegrendszere helyreáll, ezt táplálékkiegészítőkkel, vitamínpótlással lehet segíteni.

– Mit tehetünk a már karácsony előtt elkezdett petárdázások okozta traumák megelőzése érdekében, és a szilveszteri tűzijátékok, robbantatások okozta szenvedések enyhítéséért? – kérdeztük dr. Pálosi Csabát, a marosvásárhelyi Noé Bärkja kisállatklinika vezetőjét.

– Az állatorvosi rendelőkben a téli ünnepek alatt és után a megszökések nyomán keletkező balesetek miatt kell többnyire beavatkozni. A nyitva hagyott kapun kisurranó kutyák vagy a petárdáktól megriadt állatok több kilométerre menekülnek a lakástól. Közülük egyeseket a zavarodottságuk miatt a járművek elütnek, másokat a falkákba verődő kóbor kutyák vagy ugyancsak megszökött nagyobb testű ebek marcangolnak szét, illetve életveszélyes sérüléseket okoznak. Két-három héttel a petárdaláz előtt el lehet kezdeni az állatorvos által ajánlott nyugtató jellegű táplálékkiegészítők szedését, amely az idegrendszerre nyugtató hatással van; amennyiben már kódolva van az állatban a petárdazaj miatti ijedség, nem biztos, hogy eredményes lesz, de érdemes megpróbálni. Fontos biztonságos helyre zárni a házőrzőket, vagy aki utcára viszi, az feltétlenül pórázon sétáltassa, mivel az ember számára tompa durranásnak vélt távoli zajtól is megriad és elszaladhat az állat, ugyanis bizonyos hangfrekvenciákat másképp érzékel. Ugyanakkor létezik állatorvos által felírható nyugtató kapszula kutya és macska számára, amelynek huszonnégy órás hatása van, és néhány napig adható. Ebben a stresszes időszakban az idegrendszerre ható táplálékkiegészítők mellett a lakásban a hangos zene is enyhítheti a kintől beszűrődő durranások zaját. A kutyák többféleképpen reagálnak a zavaró hanghatásokra. Egyesek lemerevednek, nem hajlandók egy tapodtat sem menni, mások menekülre fogják vagy agresszívvá válnak, olyannyira, hogy akár a kedvencét nyugtató gazdi kezét is megharaphatják. Ezért azonban nem az állatot kell büntetni.

– Egyáltalán hozzá lehet szoktatni egy állatot a petárda éles hangjához?

– Vannak módszerek, amelyekkel kölyökkortól sok türelemmel hozzá lehet szoktatni a hangos zajokhoz a házi kedvenceket, de nem minden esetben sikerül, mivel ez nagymértékben függ az állat genetikai adottságaitól is. A vadászok is ehhez mérten választják ki a jó vadászebet, mert ha a puskadörrenéstől elszalad a kutya, a következő alkalommal már nem követheti őket. A stabil idegrendszerű kutyákat hosszas tanítással meg lehet szoktatni, de elég ritka az oktatás hosszú távú sikere. Mivel évente egyszer van ez az eszeveszett durrantgatás, és néhány nyári eseményen fordul elő tűzijáték, a kutya könnyen elfelejti, így a következő téli ünnepeken újra ösztönösen menekülre fogja, ha petárdazajt hall.

Szilveszter éjjelén is lesz állatorvosi ügyelet

Marosvásárhelyen és környékén a sürgősségi ellátás hétköznapokon este 8-tól reggel 8 óráig, hétvégeken és ünnepnapokon is szombatonként 13 órától hétfő reggel 8 óráig hívható. Hét állatorvosi rendelő alkalmazottai felváltva látják el a sürgősségi beavatkozásokat, így szilveszter éjszakáján is lesz az állatok számára sürgősségi ügyelet, amely a 0733-44-99-66-os telefonszámon hívható. Január elsejétől a sürgősségi vizsgálat díja 300 lej lesz, ennek tudatában csak a valóban sürgősségi esetekben érdemes hívni az ügyeletet.

A sürgősségi vizsgálat magában foglalja a megfigyelést, meghallgatást, hőmérést stb. A fogyóanyagok, paraklinikai vizsgálatok szükség esetén külön fizetendőek. Amennyiben a telefonhívásra nem válaszolnak, annak az a jele, hogy műtéti beavatkozás van folyamatban, de komoly probléma esetén érdemes bizonyos idő után újra próbálkozni.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZS-KAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBÉÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67917)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722)

ELVESZETT

ELVESZETTETTEM Chiorean Tudorica Floricica névre szóló MS 008927 számú, 2020. 07. 21-én kiállított OAMMR-tagsági igazolványom. Semmisnek nyilvánítom. (24771-I)

MEGEMLÉKEZÉS

A nyáradszeredai

NÉMA KATALIN

halálának 5. évfordulója alkalmából emlékezik rá unokahúga, Csilla és családja. (24742-I)

Bánatos szívvel emlékezem nagyszüleimre, a vadadi **KILYÉN ISTVÁNRA** halálának 25. évfordulóján, valamint

KILYÉN ROZÁLIÁRA születésének 100., halálának 8. évfordulóján.

Szerető unokájuk, Csilla és családja. (24742-I)

Szeretettel emlékezem a vadadi **KISS REBEKÁRA** halálának 35. évfordulóján. Dédunokája, Csilla. (24742-I)

Fájó szívvel emlékezünk december 31-ére, amikor már 4 éve eltávozott szerettei köréből a drága jó férj, édesapa, nagypapa, dédtata, **HEGEDŰS ATTILA.**

Nehéz az élet nélküled, feledni téged soha nem lehet.

Ha bús napjaim le fognak telni, oda vágyom hozzád megpihenni.

Emlékét őrzi a gyászoló család. (24700)

Fájó szívvel emlékezünk december 31-én

HALÁSZ ISTVÁNRA halálának első évfordulóján. Nyugodj békében! Nem felejtünk el.

Szeretteid. (24764-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó férj, apa, nagytata, dédtata, barát, szomszéd, volt kolléga, ismerős,

KURTA LAJOS volt asztalos

életének 83. évében, folyó hó 29-én elhunyt.

Drága halottunk temetése 2024. december 31-én, kedden 15 órakor lesz a Jeddi úti temetőben, református szertartás szerint. Emléke örökké a szívünkben marad.

A gyászoló család. (24777-I)

RÉSZVÉNYILVÁNÍTÁS

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya megrendüléssel értesült

prof. dr. PÉTER MIHÁLY HEINRICH

akadémikus elhunytáról.

Péter professzor 1990-ben aktívan részt vett az Erdélyi Múzeum-Egyesület újraindításában, 1994-től az egyesület alelnöke volt. Több mint négy évtizedes magas színvonalú oktató- és kutatómunkája mellett a magyar nyelven művelt tudományos tevékenység megszervezésén fáradozott. Elkötelezetten gyűjtötte össze, rendszerezte és jelentette meg a marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés változó történetének dokumentumait. Szerkesztője volt az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvostudományi Szakosztálya százéves tevékenységét bemutató kötetnek is.

Péter professzor példamutató műveltsége, alaposága, szerénysége és segítőkészsége biztosságérzetet adott kollégái számára. Halálával pótolhatatlan hiány érte orvosi közösségünket. Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Emlékét mindörökké megőrizük. (-)

MINDENKI UNNEPE AZ ERDÉLYI TV

ETV ERDÉLY TV

KONCERTEK ♦ FILMEK ♦ RAJZFILMEK ♦ BESZÉLGETÉSEK

BAGOSSY BROTHERS COMPANY ♦ CARMEN & CHRISTMAS CAROLS GÁLAHANGVERSENY
MESEAUTÓ ♦ SZÉKELYFÖLDI LEGENDÁRIUM ♦ KOÓS ÉVA ♦ 4S STREET ♦ SCHÄFFER ERZSÉBET
VISKY ANDRÁS ♦ CSINIBABA ♦ KARÁCSONY A GYIMESEKBE ♦ ŰSZTÜRÜ ZENEKAR ♦ RIPACSK
MIKLÓSA ERIKA ♦ CZIRJÉK KATI ♦ VILÁGLÓ EGYESÜLET KARÁCSONYI KONCERTJE ♦ ÁDÁM GYULA
CSIPES TAMARA ♦ DR. SCHWAB RICHÁRD ♦ HEVEDER ZENEKAR ♦ KÉKNEFELEJCS NÓTATÁRSULAT
ARANYOSI PÉTER ♦ KÓHALMI ZOLTÁN ♦ BALOGH LEVENTE ♦ EGY SZOKNYA, EGY NADRÁG

NÉPÚJSÁG 2025

250 éve született Bolyai Farkas

Január

- 1 **Sz** Újév, Fruzsina
- 2 **Cs** Abel
- 3 P Genována, Benjámin
- 4 Sz Titusz, Leona
- 5 **V** Simon
- 6 H Gaspar, Boldizsár
- 7 K Attila, Ramóna
- 8 Sz Gyöngyvér
- 9 Cs Marcell
- 10 P Melánia
- 11 Sz Ágota
- 12 **V** Ernő
- 13 H Veronika
- 14 K Bódog
- 15 Sz Loránd, Lóránt
- 16 Cs Gusztáv, Stefánia
- 17 P Antal, Antonia
- 18 Sz Piroska
- 19 **V** Sára, Mórió
- 20 H Fábán, Sebestyén
- 21 K Ágnes
- 22 Sz Vince, Artúr
- 23 Cs Zelma, Rajmund
- 24 **P** Timót, Xenia
- 25 Sz Pál
- 26 **V** Vanda, Paula
- 27 H Angelika, Angéla
- 28 K Károly, Karola
- 29 Sz Adél
- 30 Cs Martina
- 31 P Gerda, Marcella

Február

- 1 Sz Ignác, Virginia
- 2 **V** Karolina, Aida
- 3 H Balázs
- 4 K Ráhel, Csenge
- 5 Sz Ágota, Ingrid
- 6 Cs Dorottyá, Dora
- 7 P Tódor, Rómeo
- 8 Sz Aranka
- 9 **V** Abigél, Alex
- 10 H Elvira
- 11 K Bertold, Marietta
- 12 Sz Livia, Lidia
- 13 Cs Ella, Linda
- 14 P Bálint, Valentin
- 15 Sz Kolos, Georgina
- 16 **V** Julianna, Lilla
- 17 H Donát
- 18 K Bernadett
- 19 Sz Zsuzsanna
- 20 Cs Aladar, Almos
- 21 P Eleonóra
- 22 Sz Gerzson
- 23 **V** Alfréd
- 24 H Elemér
- 25 K Mátyás
- 26 Sz Géza
- 27 Cs Edina
- 28 P Akos, Bátor

Március

- 1 Sz Albin, Albina
- 2 **V** Lujza
- 3 H Kornélia
- 4 K Kázmér
- 5 Sz Adorján, Adrián
- 6 Cs Leonóra, Inez
- 7 P Tamás
- 8 Sz Zoltán
- 9 **V** Franciska, Fanni
- 10 H Ildikó
- 11 K Sziárd
- 12 Sz Gergely
- 13 Cs Krisztián, Ajtony
- 14 P Matild
- 15 **Sz** **Nemzeti nap**, Krisztof
- 16 **V** Henrietta, Vidor
- 17 H Gertrúd, Patrik
- 18 K Sándor, Ede
- 19 Sz József, Bánk
- 20 Cs Klaudia
- 21 P Benedek
- 22 Sz Beáta, Izolda
- 23 **V** Emőke
- 24 H Gábor
- 25 K Iren, Irisz
- 26 Sz Ernő, Imre
- 27 Cs Hajnalka
- 28 P Gedeon, Johanna
- 29 Sz Augustza
- 30 **V** Zalán
- 31 H Arpád

Április

- 1 K Hugó
- 2 Sz Aron
- 3 Cs Buda, Richard
- 4 P Izidor
- 5 Sz Vince
- 6 **V** Vilmos, Biborka
- 7 H Herman
- 8 K Dénes
- 9 Sz Erhard
- 10 Cs Zsolt
- 11 P Leó, Szaniszló
- 12 Sz Gyula
- 13 **V** **Virágvasárnap**, Ida
- 14 H Tibor
- 15 K Anasztázia, Tas
- 16 Sz Csongor
- 17 Cs Rudolf
- 18 **P** **Nagypergetek**, Andrea
- 19 Sz Emma
- 20 **V** **Húsvét**, Tivadar
- 21 **H** **Húsvét**, Konrád
- 22 K Csilla, Noémi
- 23 Sz Béla
- 24 Cs György
- 25 P Márk
- 26 Sz Ervin
- 27 **V** Zita, Marianna
- 28 H Valéria
- 29 K Péter
- 30 Sz Katalin, Kitti

Május

- 1 **Cs** **Munkás nap**, Fülöp
- 2 P Zsigmond
- 3 Sz Tímea, Irma
- 4 **V** Mónika, Flórián
- 5 H Györgyi, Adrián
- 6 K Frida, Ivett
- 7 Sz Gizella
- 8 Cs Mihály
- 9 P Gergely
- 10 Sz Armin, Pálma
- 11 **V** Ferenc
- 12 H Pongrácz
- 13 K Szervác, Imola
- 14 Sz Bonifác
- 15 Cs Zsófia
- 16 P Mózes, Botond
- 17 Sz Paszkál
- 18 **V** Erik, Alexandra
- 19 H Ivó, Milán
- 20 K Bernát
- 21 Sz Konstantin
- 22 Cs Júlia, Rita
- 23 P Dezső
- 24 Sz Eszter, Eliza
- 25 **V** Orbán
- 26 H Fülöp, Evelin
- 27 K Hella
- 28 Sz Emil, Csanád
- 29 Cs Magdolna
- 30 P Janka, Zsanett
- 31 Sz Angéla, Petronella

Június

- 1 **V** **Gyermeknap**, Tünde
- 2 H Kármén, Anita,
- 3 K Klótild
- 4 Sz Bulcsú
- 5 Cs Fatime
- 6 P Norbert, Cintia
- 7 Sz Róbert
- 8 **V** **Pünkösd**, Medárd
- 9 **H** **Pünkösd**, Félix
- 10 K Margit, Gréta
- 11 Sz Barnabás
- 12 Cs Villó
- 13 P Antal, Anett
- 14 Sz Vazul
- 15 **V** Jolán, Vid
- 16 H Jusztin
- 17 K Laura, Alida
- 18 Sz Arnold, Levente
- 19 Cs Gyárfás
- 20 P Rafael
- 21 Sz Alajos, Leila
- 22 **V** Paulina
- 23 H Zoltán, Szidónia
- 24 K Iván
- 25 Sz Vilmos, Viola, Vilma
- 26 Cs János, Pál
- 27 P László
- 28 Sz Levente, Iren
- 29 **V** Péter, Pál
- 30 H Pál

Július

- 1 K Tihamér, Annamária
- 2 Sz Ottó
- 3 Cs Kornél, Soma
- 4 P Ulrik
- 5 Sz Emese, Sarolta
- 6 **V** Csaba
- 7 H Apollónia
- 8 K Ellak
- 9 Sz Lukrécia
- 10 Cs Amália
- 11 P Nóra, Lili
- 12 Sz Izabella, Dalma
- 13 **V** Jenő
- 14 H Órs, Stella
- 15 K Henrik, Roland
- 16 Sz Valter
- 17 Cs Endre, Elek
- 18 P Frigyes
- 19 Sz Emilia
- 20 **V** Illés
- 21 H Dániel, Daniella
- 22 K Magdolna
- 23 Sz Lenke
- 24 Cs Kinga, Kincsó
- 25 P Jakab, Krisztof
- 26 Sz Anna, Anikó
- 27 **V** Olga, Liliána
- 28 H Szabolcs
- 29 K Márta, Flóra
- 30 Sz Judit, Xenia
- 31 Cs Oszkar

Augusztus

- 1 P Boglárka
- 2 Sz Lehel
- 3 **V** Hermína, Harmat
- 4 H Domokos, Dominika
- 5 K Krisztina
- 6 Sz Berta, Bettina
- 7 Cs Ibolya
- 8 P Laszlo
- 9 Sz Emőd
- 10 **V** Lőrinc
- 11 H Zsuzsanna, Tiborc
- 12 K Klára
- 13 Sz Ipoly
- 14 Cs Marcell
- 15 **P** **Nagyboldogasszony**, Mária
- 16 Sz Abraham
- 17 **V** Jácint
- 18 H Ilona
- 19 K Huba
- 20 **Sz** **Szent István**, Vajk
- 21 Cs Sámuel, Hajna, Grácia
- 22 P Menyhert, Mirjam
- 23 Sz Benke
- 24 Bertalan
- 25 H Lajos, Patricia
- 26 K Izsó
- 27 Sz Gáspár
- 28 Cs Agoston
- 29 P Beatrix, Erna
- 30 Sz Rózsa
- 31 **V** Erika, Bella

Szeptember

- 1 H Eged, Egon
- 2 K Rebeka, Dorina
- 3 Sz Hilda
- 4 Cs Rozália
- 5 P Viktor, Lőrinc
- 6 Sz Zakariás
- 7 **V** Regina
- 8 H Maria, Adrienn
- 9 K Ádám
- 10 Sz Hunor, Nikolett
- 11 Cs Teodóra
- 12 P Mária
- 13 Sz Kornél
- 14 **V** Szeréna, Roxana
- 15 H Enikő, Melitta
- 16 K Edit
- 17 Sz Zsófia
- 18 Cs Diana
- 19 P Vilhelmina
- 20 Sz Friderika
- 21 **V** Máté, Mirella
- 22 H Mór
- 23 K Tekla
- 24 Sz Gellért, Mercédesz
- 25 Cs Kende, Eufrozina
- 26 P Jusztina
- 27 Sz Adalbert
- 28 **V** Vencel
- 29 H Mihály
- 30 K Jeromos
- 31 P Farkas

Október

- 1 Sz Malvin
- 2 Cs Petra
- 3 H Helga
- 4 Sz Ferenc
- 5 **V** Aurél
- 6 H Brúnó, Renáta
- 7 K Amália
- 8 Sz Koppány
- 9 Cs Dénes
- 10 P Gedeon
- 11 Sz Brigitta, Gitta
- 12 **V** Miksa, Edvin
- 13 H Kálmán, Ede
- 14 K Helén
- 15 Sz Teréz
- 16 Cs Gál
- 17 H Hedvig
- 18 Sz Lukács
- 19 **V** Nándor
- 20 H Vendel
- 21 K Orsolya, Zselyke
- 22 Sz Előd
- 23 Cs Gyöngyi
- 24 P Salamon
- 25 Sz Blanka, Bianka
- 26 **V** Dömötör
- 27 H Szabina
- 28 K Simon, Szimonetta
- 29 Sz Nárcisz
- 30 Cs Alfonz
- 31 P Farkas

November

- 1 Sz Marianna
- 2 **V** Achilles
- 3 H Győző
- 4 K Karoly
- 5 Sz Imre
- 6 Cs Lénárd
- 7 P Rezső
- 8 Sz Zsombor
- 9 **V** Tivadar
- 10 H Réka
- 11 K Márton
- 12 Sz Jónás, Renátó
- 13 Cs Szilvia
- 14 P Aliz
- 15 Sz Albert, Lipót
- 16 **V** Ödön
- 17 H Hortenzia, Gergő
- 18 K Jenő
- 19 Sz Erzsébet, Zsóka
- 20 Cs Jolán
- 21 P Olivér
- 22 Sz Cecília
- 23 **V** Kelemen, Klementina
- 24 H Emma
- 25 K Katalin, Katinka
- 26 Sz Virág
- 27 Cs Virgil
- 28 P Stefánia
- 29 Sz Taksony
- 30 **V** **Szent Andrást**, Andor

December

- 1 **H** **Rudolf nap**, Eiza
- 2 K Melinda, Vivien
- 3 Sz Ferenc, Olivia
- 4 Cs Borbála, Barbara, Boróka
- 5 P Vilma
- 6 Sz Miklós
- 7 **V** Ambrus
- 8 H Mária, Emőke
- 9 K Natália
- 10 Sz Judit
- 11 Cs Arpád
- 12 P Gabriella
- 13 Sz Luca, Otília
- 14 **V** Sziárd, Sziárdia
- 15 H Valér
- 16 K Etelka, Aletta
- 17 Sz Lázár, Olimpia
- 18 Cs Augustza
- 19 P Viola
- 20 Sz Teofil
- 21 **V** Tamás
- 22 H Zénó, Anikó
- 23 K Viktória
- 24 Sz Adám, Éva
- 25 **Cs** **Karácsony**, Eugénia
- 26 **P** **Karácsony**, István
- 27 Sz János
- 28 **V** Kamilla
- 29 H Tamás, Tamara
- 30 K David, Zalán, Zoárd
- 31 Sz Szilveszter